

AZ E-BOOK HAJNALA

Az elektronikus dokumentumok terjedésének új lendületet adnak az e-reader készülékek. A hazai piacon is megindultak az első kísérletek. » 16. oldal

ÖNKISZOLGÁLÓ BI

A Microsoft szerint olyan BI-rendszereket kell a felhasználók kezébe adni, amelyekkel informatikusok nélkül készíthetnek elemzéseket. » 12. oldal

**445
forint**

SZÁMÍTÁSTECHNIKA

ICT-STRATÉGIA DÖNTÉSHOZÓKNAK • WWW.COMPUTERWORLD.HU
ALAPÍTVÁ 1969 • 2010. ÁPRILIS 20. • XLI. ÉVFOLYAM 16. SZÁM

**IDG
HUNGARY**

COMPUTERWORLD

Böngészőháború vagy technológiaháború?

Melyik a legjobb böngésző? Miért éri meg energiát ölni az ingyenes program fejlesztésébe? Miért fontos, hogy melyik cégnek mekkora a részesedése a böngészőpiacból? Egyre izgalmasabban alakul a böngészők piaca. A cégek kemény versenyt folytatnak a technológia és a marketingpályáján is.

Összeállításunk a 9-11. oldalon

A mobilom az irodám!

Computerworld Plusz

a Computerworld-Számítástechnika kiadványa

A tartalomból:

Üzleti telefonok

Hazai és nemzetközi trendek

Mobiliroda

Nem csak levelezni lehet

Elveszett a mobil?

Adatbiztonság egyszerűen

Mobillehallgatás

iPhone, Android, Windows Mobile 7 vagy Symbian?

Melyik a legjobb?

Kapható április 21-től az
újságárusoknál és a kiadóban

Ára 495 Ft

Mobilitás
és üzlet

AKTUÁLIS

05 HYDE TECH CORNER
Felkértük két technológiai vállalat vezetőjét, hogy kommentálja a közelmúlt eseményeit, híreit.

06 KOMMUNIKÁCIÓS KINCSESBÁNYA
A Cisco softphone megoldására, a Cisco Call Manager Express telepítésére szakosodott Gloster Telekom ügyvezetője és tulajdonosa online sajtótájékoztatón, webes prezentációval mutatta be az alkalmazás működését.

06 NYOMOZÁS A MOSZKVAI HP-NÁL

07 KÖZEL 4 EZER BEJELEN-TÉS A BSA-NAK

07 ELADÓ A PALM

07 SZÁRNYALT AZ INTEL

08 AZ EUROCACs TANULSÁGAI

FÓKUSZ

09 BÖNGÉSZŐHÁBORÚ VAGY TECHNOLOGIAHÁBORÚ?
A web indulásának hajnalán egyik böngésző rosszabb volt, mint a másik. Hosszú idő után az hozott érdemi változást ezen a téren, hogy megjelent a bővítményekkel tuningolható Firefox böngésző.

11 APPLE ÉS A FLASH?

ÜZLET

12 ÖNKISZOLGÁLÓ ÜZLETI INTELLIGENCIA
A Microsoft szerint olyan riportkészítő, üzletiintelligencia-rendszereket kell a felhasználók kezébe adni, amelyek segítségével tetszőleges adatforrásból önállóan is elkészíthetők a döntések meghozatalához szükséges elemzések.

14 KÖZÖSSÉGI HÁLÓK AZ ÜZLETI ÉLETBEN
A Cisco két kutatásának főbb tanulságai: a közösségi hálók a marketing, a kommunikáció, a HR és az ügyfélszolgálat területén a vállalati eszköztár szerves részévé váltak.

14 SZPONSZORÁLT CSIRIPELÉSEK A TWITTEREN

15 IT-ELŐREJELZÉS

TECHNOLÓGIA

16 AZ e-BOOK HAJNALA
Az e-reader készülékek elterjedésével a tartalompiac hamarosan hazai tartalmak is elérhetőek lesznek.

18 VÉDTELEN APRÓSÁGAINK
A hordozható eszközök nagy hátránya, hogy könnyen elveszítethetők, és onnantól új tulajdonosuk rendelkezik felettük. Van azonban néhány tipp, amivel van esély visszaszerezniük elhagyott notebookunkat.

HORIZONT

21 MÉRLEGEN HÁROM ÉS FÉL ÉVTIZED
1975-ben, a Microsoft alapításának évében *Bill Gatesék* mindössze 16 005 dollár bevételnek örülhettek. 2008-ban – a redmondi szoftvercég legjobb pénzügyi évében – már 60,42 milliárd forgalmat bonyolítottak, és 17,68 milliárd dollár profitot termeltek.

ÁLLANDÓ ROVATAINK

04 VÉLEMÉNY
Ablonczy Balázs: Modernizálás és járulékcsoökkentés

05 ESEMÉNYEK

05 SZEMÉLYI HÍREK

06 HÍRMOZAIK

Akvizícióval erősít a Nokia a helyfüggő szolgáltatások piacán

A Nokia megveszi a MetaCartát, amelynek Geosearch megoldása képes az egyes földrajzi helyekkel kapcsolatos tartalmak, adatok és információk felkutatására és megjelenítésére.

» computerworld.hu/cikk/nokia-metacarta

Az Adobe evangelistája beszólt az Apple-nek

Nyomdafestéket nem tűrő kifejezéssel fejezte ki felháborodását az Adobe munkatársa az Apple iPhone OS 4 szigorú licencszerződése miatt. A szigorítás akár árthat a CS5-eladásoknak.

» computerworld.hu/cikk/adobe-vs-apple

Visszavág az IBM az Oracle-nek

Van válaszlépése a Kék Óriásnak az Oracle Exadata ellenében. Még hitellel is támogatja az IBM a szerverpartnernek áttérését a konkurens platformról.

» computerworld.hu/cikk/ibm-vs-oracle

Kiberbűnözők a világbajnokság ellen

A kiberbűnözés minden évben felfigyel a legnagyobb érdeklődésre számot tartó eseményekre, és minden esz-közt bevet céljai elérése érdekében. Idén ez a foci vb.

» computerworld.hu/cikk/foci-kiberbunozes

IMPRESSZUM COMPUTERWORLD-Számítástechnika

ICT-stratégia döntéshozókak • alapítva 1969 • 2010. április 20. • XXI. évfolyam 16. szám

Kiadja IDG Hungary Kft.
1075 Budapest Madách Imre út 13-14. A ép.
HU ISSN 0237-7837
Postacím: 1374 Budapest 5, Pf. 578
Internet: www.idg.hu
Bankszámlaszám 10300002-20328016-70073285
Felelős kiadó Bíró István ügyvezető – ibiro@idg.hu
Műszaki vezető Babinecz Mónika – mbabinecz@idg.hu
Nyomás és kötészet D-Plus Kft.
1037 Budapest, Csillaghegyi út 19-21.
Ügyvezető igazgató Németh László

SZERKESZTŐSÉG

Főszerkesztő Dervenkár István – idervenkar@idg.hu
Főszerkesztő-helyettes Szalay Dániel – dsalay@idg.hu
Olvasószerkesztő, korrektor Sz. Erdős Judit – jerdos@idg.hu
Munkatársak Dávid Imre – idavid@idg.hu
Egri Imre – iegri@idg.hu
Horváth Ádám – ahorvath@idg.hu
Kis Endre – ekis@idg.hu
Kodolányi Balázs – bkodolanyi@idg.hu
Makk Attila – amakk@idg.hu
Vass Enikő – evass@idg.hu

Szerkesztőségi ügyelet Bödör Eszter – ebodor@idg.hu
Telefon: 577-4343, fax: 266-4343
Internet: www.computerworld.hu
e-mail: levelek@idg.hu

Újságíróink szakmai képzésének háttérét a NetAcademia Oktatóközpont biztosítja. www.netacademia.net

TIPOGRÁFIA

Berényi István – iberenyi@idg.hu
Berényi Teréz – tberenyi@idg.hu

HIRDETÉSFELVÉTEL

Hirdetési igazgató Melovics Csaba – cmelovics@idg.hu
Telefon: 577-4310, fax: 266-4274
Lapreferens Rodríguez Nelsonné – irodriguez@idg.hu
Telefon: 577-4311
Kereskedelmi asszisztens Bohn Andrea – abohn@idg.hu
Telefon: 577-4316, fax: 266-4274
e-mail: kerirdo@idg.hu

TERJESZTÉS ÉS ÜGYFÉLSZOLGÁLTAT

Terjesztési igazgató Babinecz Mónika – mbabinecz@idg.hu
Telefon: 577-4301, fax: 266-4343
MediaShop: mediashop.idg.hu
e-mail cím: terjesztes@idg.hu

MARKETING

PR-munkatárs Kovács Judit – jkovacs@idg.hu

KONFERENCIA

Rendezvényszervező Bödör Eszter – ebodor@idg.hu

JOGI KÖZLEMÉNYEK

Szerkesztőségünk a kéziratokat lehetőségei szerint gondozza, de nem vállalja azok visszaküldését, megőrzését.
A COMPUTERWORLD-ben megjelenő valamennyi cikket (eredetiben vagy fordításban), minden megjelent képet, táblázatot stb. szerzői jog védi. Bármilyen másodlagos terjesztésük, nyilvános vagy üzleti felhasználásuk kizárólag a kiadó előzetes engedélyével történhet.
A hirdetések a kiadó a legnagyobb körültekintéssel kezeli, ám azok tartalmáért felelősséget nem vállal.

TERJESZTÉSI, ELŐFIZETÉSI, ÜGYFÉLSZOLGÁLTATI INFORMÁCIÓK

A lapot a Lapker Rt., alternatív terjesztők és egyes számítástechnikai szaküzletek terjesztik. Előfizethető a kiadó terjesztési osztályán, az InterTicketnél (266-0000 9-20 óra között), a postai beszállítóknál (06/80-444-4444; hirlapelofizetes@posta.hu, fax: 303-3440)
Előfizetési díj egy évre 16 440 forint, fél évre 8220 forint, negyed évre 4110 forint.

Lapunkat a MATEsz auditálja

Olvasóink szokásait a Nemzeti Médiaanalízis méri fel.

A Computerworld az IVSZ hivatalos médiapartnere.

A szerkesztőségi anyagok vírusellenőrzését a **NOD32 Antivirus** programmal végezzük, amelyet a szoftver magyarországi forgalmazója, a **Sicontact Kft.** biztosítja számunkra. **eSet**

Modernizálás és járulékcsoökkentés

Ablonczy Balázs

ügyvezető igazgató
SAP Hungary Kft.

Magyarország gazdasági állapota folyamatosan romlott, ennek fő oka nem a látványos gazdasági válság, hanem az ország saját helyzete, amelybe már a válság előtt sodródott. Hiszem, hogy a változtatáshoz modernizálásra van szükség, számos értelemben.

Aválasztások első fordulóján túlhaladva úgy tűnik, hogy a leendő kormány erős főlénnyel, határozott kiállással a gazdaság javítása érdekében kezdi meg munkáját. Ehhez feltétel a mai közgazdasági átszervezése, optimalizálása. Nagyvállalati tapasztalatok szerint ilyenkor mindig előtérbe kerül az informatika, hiszen a modern alkalmazások segítségével az átalakításokat úgy lehet végrehajtani, hogy azok gyorsan, eredményesen, minimális fennakadással valósuljanak meg.

Ezt a kormányzat szakértői is tudják, hiszen számos nemzetközi best practice áll rendelkezésre. A kérdés az, miként található forrás ezekhez a feladatokhoz. Ne felejtsük, a modernizáció befektetés, amely az optimalizáció által térül meg! Szerintem rengeteg EU-forrás van, amelyek részben már ma is elérhetőek, részben pedig kiírás vagy előkészítés alatt vannak. Az előbbieket, a feleslegesen pazarló és szigetszerű projekteket támogató kiírási módszertan megváltoztatásával átcsoportosíthatók, az utóbbiak pedig már egy új stratégia részeként kerülhetnek napvilágra.

Megfelelő versenyztetéssel, a korrupció kiküszöbölésével akár 30-50 százalékkal kevesebb forrásból többet valósíthatunk meg, vagy a rendelkezésre álló erőforrások jobb felhasználásával nagyságrendekkel nagyobb eredményű változást tudunk elérni. A kezdeti lépések után ahhoz, hogy a hazai ICT-szektor versenyképes és fenntartható növekedésű legyen, szükséges a munkahelymegtartás és

fenntartás költségeinek csökkentése. Az olyan vállalatok, mint amilyen az SAP is, több száz munkatársat foglalkoztatnak Magyarországon olyan tevékenységekre, amelyek az anyavállalatot szolgálják ki. Ezek magas szakképzettséget, kreativitást és nagy munkabírást igénylő tevékenységek, amelyeket a nemzetközi vállalatok szélesebb körben is tudnának, tudnak Magyarországra hozni. Ehhez viszont elengedhetetlen az ország versenyképességének javítása, ezen belül elsőként a munkavállalás terheinek, járulékaik csökkentése.

Persze ez nem elegendő. Kifejezetten szükséges, hogy az adó- és járulékkötelezettség fizetésének körét szélesebbé tegyünk, vonjuk be a szürke foglalkoztatásban lévőket, akik, ha őszintén bevalljuk, az ICT-szektorban is sokan vannak. Pedig ezzel nemcsak az iparági arányok borulnak fel, hanem szélesebb értelemben a nyugdíjrendszer, az egész szociális védőháló meglétét is veszélyezteti, ha az aktív keresők száma nem fog növekedni. Megálljt kell parancsolni annak, hogy sikk az adóelkerülés és a külföldi rendszámú luxuslimuzin. Az államnak lehetővé kell tenni, hogy ne a szomszédos országok adóbevételeit növeljék az általános fizetési kötelezettségek optimalizálását keresők, hanem azt abban az országban tegyék meg, ahol valóban megtermelik.

Az államigazgatás modern és szolgáltatás-központúsága magával hozhatja a változó gazdasági élet gyorsabb szabályozását, ez egyben a jobb, vállalkozóbarát klíma létrehozását is

előrevetíti. A válság nemzetközileg megmutatta: a tegnapi szentháromsága, a liberalizmus, a dereguláció, a privatizáció nem alkalmas az örökérvényességre. A hatékonyan működő államnak szabályozni kell a piac mechanizmusait, erősebben és eredményesebben, mint az elmúlt időszakban. Ehhez szükséges, hogy az a fajta agilitás, problémamegoldó képesség és holisztikus látásmód, amely jó néhány vállalatot jellemez, ugyanígy a jogalkotó, végrehajtó és bírói hatalom tulajdonsága is legyen.

Elodázhatatlan az oktatás színvonalának növelése, modernizálása, valódi igényekhez igazítása. A köz- és felsőoktatás minőségének javítása egyben a munkavállalási hajlandóság növelését, a munkaerő-piaci esélyek javulását is szolgálja. Meg kell tanulnia mindenkinek, hogy nincsen ingyen ebéd, mindenért meg kell dolgozni, és mindenkinek felelősséget kell vállalnia. Legyen az egy stabil üzleti környezet, vagy saját életünk biztosítása.

A stabilabb környezet megteremtését szolgálja az euró bevezetése is. Ám ez nem hoz magától előnyt a gazdasági szereplőknek, a vállalkozásoknak kell kiaknázni az ebben megbúvó lehetőséget, nem pedig várni erre. A stabil környezet biztosítása másfajta értelemben is igaz: a környezetvédelem, az energiatartósság csökkentése nem megkerülhető.

Modernizálni kell tehát az általános gondolkodást, mivel egy gazdaságpolitika puha, ám fontos tényezője a társadalmi morál javítása is. Ennek romlása már a visszaesést megelő-

zően is érezhető volt: a szerződések be nem tartása, az emberek közösségi csoportjainak lazulása, közömbössé és közönyössé válása – csak néhány példa, mely nehezíti egy egészséges, egészségesen gondolkodó, fenntartható és európai normával bíró ország felemelkedését. A kishitűség hamis leplelő ki kell bújni. Az összefogással a bizalmi válság kezelhető és kezelendő. Értékeinket azonosítani, mérni kell. A hungarikumok azért hungarikumok, hogy ne csak turista látványosságként gondoljunk ezekre, hanem a belső piacok keresett árucikkeiként is, ahol viszont versenyezniük kell más termékekkel. És miért? Mert versenyzés nélkül nincs élet és nincs gazdaság.

Folyamatosan fejleszteni kell a stratégiai ágazatokat is, ezekkel valóban részt veszünk a nemzetközi kereskedelem forgatagában. A szállítmányozás, agrárgazdasági produktumok mellé a szoftverfejlesztés, ügyféltámogatás, valamint egyéb kreatív tevékenységnek is fel kell sorakozni – ezek nemcsak a múlt, hanem a jelen és a jövő Magyarországnak építőkövei.

Olyan építőköveket kell raknunk a jövő országútjához, amelyben mindenki hozzájárulása tetten érhető.

Biztos vagyok benne, ha a választások során ígért lépések és a gazdaság beindítása bekövetkezik, akkor mind az IT-vel foglalkozó kis-, közép- és nagyvállalatok, mind a multinacionális cégek munkaerő-bővítést fognak végezni az országban. Mi készen állunk...

Hyde Tech Corner

Ezen a héten Laczkó Tóth Gergely, a Pannon kereskedelmi vezérigazgató-helyettese és Mehlhoffer Tamás, a Haszon magazin vezető szerkesztője kommentálja a hét híreit, eseményeit.

Összeállította: Dávid Imre

Heti összeállításunkból megtudhatják, milyen lehetőségek rejlenek a hazai okostelefon-piac növekedésében, és milyen új marketing-modellek jelenhetnek meg az utóbbi évek „webkettes forradalmának” nyomán.

Robbanás előtt...

...áll az érintőképernyős mobiltelefonok piaca idehaza; a mobilizók közel 40 százaléka saját bevallása szerint érintőkijelzős telefont választ majd következő készülékének, ha teheti – derült ki az Ipsos online kutatásából.

computerworld.hu/cikk/ipsos-okostelefonok

LACZKÓ TÓTH GERGELY KERESKEDELMI VEZÉRIGAZGATÓ-HELYETTES, PANNON

A Pannon várakozásai alapján ugrásszerűen nőni fog a 3G/HSDPA-képes készülékek értékesítése, aminek várható következménye az okostelefonok növekvő térnyerése. Okostelefon vagy smartphone minden olyan mobiltelefon, amelynek saját operációs rendszere van, mint példá-

ul az Android, Windows Mobile, iPhone, BlackBerry, Palm.

Az igaz, hogy ez ideig az érintőképernyős készülékek szinte kivétel nélkül okostelefonok voltak, illetve ami smartphone volt, annak érintőképernyője volt. Mára ez jelentős mértékben megváltozott: egyre elterjedtebbek az érintőképernyős készülékek, egyre jobb és olcsóbb a technológia, így ezek az okostelefonok a köz-

zép- és alacsony árkategóriába is be tudnak kerülni. A smartphone sem

kizárólag a csúcskategóriás készülékek sajátja többé, köszönhető ez leginkább az Android operációs rendszernek.

A kettő együtt és egymástól függetlenül is folyamatosan növekszik, vagyis az olcsó érintőképernyős készülékek portfóliója szinte minden készülékgyártónál jelentősen növekedett, illetve a smartphone-ok készülékválasztéka is folyamatosan bő-

Laczkó Tóth Gergely

Mehlhoffer Tamás

víül, és egyre olcsóbbak. Összességében azt mondhatjuk, hogy jelentős növekedés várható az említett készülékek piacán, külön-külön és együttesen is. Ez a szolgáltatók és az ügyfelek szempontjából is előnyös, hiszen nagyobb felhasználói élményt jelent a nagy kijelző, az egyszerű használat, a személyre szabható menü, a különböző alkalmazások egyszerű – sok esetben ingyenes – telepítése és az internethasználat.

Szponzorált twittek

Szponzorált twittekkel is találkozhatnak a jövőben a világ egyik legnépszerűbb közösségi szolgáltatásának felhasználói. A cél a Twitter mielőbbi nyereségessé tétele. computerworld.hu/cikk/szponzoralt-twittek

MEHLHOFFER TAMÁS VEZETŐ SZERKESZTŐ, HASZON MAGAZIN

A közösségi aktivitásra és médiára épülő internetes és mobilmegoldások megjelenése komoly kihívások elé állította a marketingszakembereket. A „webkettesedő világháló” nagymértékben aktivizálta a felhasználókat: interaktív, kétirányú kommunikációs közeget teremtett.

A jelentős vásárlói potenciállal rendelkező célcsoportok tagjai a „mass marketing” – a televíziós

és rádióreklámok, újsághirdetések – helyett egyre inkább a valódi interaktivitást biztosító online hirdetési modelleket részesítik előnyben. Mindez ahhoz vezet, hogy az eddig meghatározó push-média kommunikációt lassan, de annál biztosabban felváltja az attitűdalapú csoportokat célzó kommunikáció.

A webkettő üzletté vált – potenciálisan nagy üzletté, ahogy azt a Facebook sikere és a Google-birodalom folyamatos terjeszkedése is bizonyítja. Nem csoda, hogy a szegmens fajsúlyos szereplői – ahogy a Twitter is – igyekeznek pénzre váltani a népszerűségüket. Am ez csak akkor sikerülhet nekik, ha olyan üzleti modelleket dolgoznak ki, amelyek az új médiavilág „rendezetlen” viszonyai között is hatékonyan működhetnek.

Távozik a HP vezetője

Szalay Dániel ■ Április végével távozik a HP Magyarország vezérigazgatói posztjáról *Hegedüs Gábor*. A hírt – bár a HP erről hivatalos közleményt nem adott ki – a vállalat a *Computerworld* megkeresésére megerősítette. Úgy tudjuk, közös megegyezéssel távozik a cégtől, amelynek élére 3 évvel ezelőtt, 2007. május 8-án nevez-

Hegedüs Gábor

ték ki. A HP-hoz való csatlakozását megelőzően tíz évet töltött a Sun Microsystems Kft.-nél különböző vezetői pozíciókban pénzügyi és gazdasági területeken, majd 2004-től 2007-ig a Sun Microsystems Kft. ügyvezetője volt. Utódját egyelőre keresik. Hegedüs Gábor jövőbeni karriertervei és távozásának okai mind ez ideig nem ismertek. ☞

SZEMÉLYI HÍREK

Gyurics Károly

A GTS-Datanet megalakította belföldi nagykereskedelmi értékesítési szervezetét, amelynek vezetésével *Gyurics Károlyt* bízta meg. A belföldi nagy-

kereskedelmi értékesítési igazgatói pozícióban az 59 éves szakember feladata lesz többek között hosszú távú stratégiai együttműködés kialakítása és továbbfejlesztése, illetve nagykereskedelmi kapcsolatok bővítése.

Sörös Tamás

Április 15-től *Sörös Tamás* vezeti a Microsoft Magyarország Üzleti Megoldások ágazatát. A kis- és középvállalati ügyfelekkel, valamint az MBS-

csoport vezetőjeként tagja lesz a Microsoft Magyarország kibővített felső vezetői körének is. Feladatai közé tartozik az egyes vállalati megoldási termékcsoportok pozíciójának megerősítése, a divízió átfogó stratégiájának kialakítása és végrehajtása.

ESEMÉNYNAPTÁR

Április 20–21. BUDAPEST
Jogi biztonság és compliance az adatvédelem és adatbiztonság területén
» www.iir-hungary.hu

Április 21–22. BUDAPEST
European Users Conference (EUC 2010)
» www.phaseforward.com/euc_2010

Április 23–25. FÜLEK, SALGÓTARIÁN
Infoprog 2010
» www.infoprog.net

Április 27. BUDAPEST
Customer Intelligence Roadshow 2010
» www.sas.com/reg/offer/sas/ci_roadshow

Április 27–29. BÉCS
CROSS CON – ICT Convention Vienna
» www.cross-con.at

HÍRMOZAIK

Végleg a HP-é a 3Com
Részvényenkénti 7,9 dolláros áron véget ért a 3Com akvizíciója. A készpénzes tranzakció értéke így megközelítőleg 2,7 milliárd dollár. A cég a 3Com hálózati switcheit, routereit és biztonsági portfólióját integrálja a vállalat már meglévő HP ProCurve megoldásainak sorába. A HP globális jelenlétének, valamint a kibővített portfóliónak köszönhetően a vállalat megerősíti a HP Converged Infrastructure stratégiáját, kibővíti a HP Ethernet switchek kínálatát, valamint lényegesen megerősödik a vállalat pozíciója a kínai piacon.

SAP-oktatás indult
Az SAP Hungary Kft. és a Rendőrtiszti Főiskola támogatási szerződést kötöttek, mely szerint a szoftvercég fél éves, ingyenes kurzust ad a főként gazdasági nyomozóknak készülő hallgatók számára. A 13 hallgató részvételével indult kísérleti oktatás keretében a vállalatirányítási rendszerek üzleti szervezetek működésében betöltött szerepével, valamint az államigazgatásban működő IT-támogatás szerepével, lehetőségeivel ismerkedhetnek a hallgatók.

Interware-Agnitum
Stratégiai partneri megállapodást kötött az Interware Zrt. az Agnitummal, az Outpost biztonsági termékcsalád fejlesztőjével. Ennek részeként az internetszolgáltató az Outpost Network Securityt ajánlja vállalati ügyfeleinek. Az Agnitum-termékek kizárólagos magyarországi forgalmazását ellátó Nollek Nemzetközi Kft. és az Interware Zrt. már 2008 óta együttműködik.

REGISZTRÁLJON

Ha szeretné hétről hétre a legfontosabb szakmai résztvevőkhöz eljuttatni az Ön cégével kapcsolatos információkat, regisztráljon Céginfo szolgáltatásunkra oldalunkon.

ceginfo.computerworld.hu

Kommunikációs kincsesbánya

Czégeni Ibolya - A Cisco softphone megoldására, a Cisco Call Manager Express telepítésére szakosodott Gloster Telekom ügyvezetője és tulajdonosa, Szekeres Viktor online sajtótájékoztatón, webes prezentációval mutatta be az alkalmazás működését. A távközlési szakember szerint a 20-100 alkalmazottat foglalkoztató cégeknek javasolt megoldás akkor igazi kommunikációs kincsesbánya,

ha azt megfelelően konfigurálják, telepítik és támogatják. A Microsoft alkalmazásaival integrálható megoldásról kevesen tudják, hogy SAP Business One-nal is kiválóan együttműködik, támogatja a Skype integrációt, de használható a CRM+ magyar fejlesztésű ügyviteli rendszerrel is.

A 2003-ban alapított Gloster Telekom Cisco-partnerként működik, 4 alkalmazottal, éves árbevétele

60 millió forint. Szekeres Viktor szerint az idei évben bevételek elérheti a 100 millió forintot is, ami többek között annak köszönhető, hogy a kormány újból elindította a mikro-, kis- és középvállalkozások technológiai fejlesztésére szánt GOP-2010-2.1.1/A pályázatát. Ennek keretén belül a beruházás 50 százaléka lehet támogatást igényelni EU-forrásokból.

Nyomozás a moszkvai HP-nál

Dávid Imre - Az orosz rendőrség nagyszabású razziát tartott a HP moszkvai irodájában egy több milliós eurós vesztegetési ügy kapcsán, egy kormányzati IT-megrendeléssel összefüggésben. A *Wall Street Journal* beszámolója szerint a kérdéses, 35 millió eurós szerződés az ügyészek biztonságos kommunikációját szolgáló csúcstechnológiájú számítástechnikai rendszer felállításáról szólt. A német és orosz nyomozók olyan információk birtokába jutottak, hogy a HP nyolcmillió eu-

rót fizetett ki meg nem nevezett kormányzati tisztviselőknek, hogy ő kapja a 2003 augusztusában indult projekttel kapcsolatos megrendelést. A HP szóvivője megerősítette a razziával kapcsolatos sajtóhíreket, és azt hangoztatta, hogy a nyomozás egy olyan feltételezett bűncselekménnyel kapcsolatos, amely közel hét évvel ezelőtt történt; az ügyben érintett személyek többsége pedig már nem tartozik a HP munkavállalói közé. „Teljes mértékben készek vagyunk együttműködni a német és

orosz hatóságokkal, miközben saját belső vizsgálatot is indítottunk” – jelentette ki.

A Wall Street Journal úgy tudja, a német ügyészek egy kiterjedt, az Egyesült Királyságban, Lettországon, Litvániában, Ausztriában, Svájcban és az Egyesült Államokban tevékenykedő, bonyolult kifizetési rendszerekből és fantomcégekből álló hálózat felgöngyölítésén dolgoznak; a lap cikkében német bírósági dokumentumokra és más „meg nem nevezett” forrásokra hivatkozik.

Közösségi hírhálózat

Közösségi hírhálózatot indítanak Magyarországon. Az alapötlet az, hogy legyen minden egyes településnek Magyarországon (illetve a fővárosban minden kerületnek) saját, szabványos szerkezetű, de mégis egyéni és kereskedelmi alapon működő közösségi, multimédiás hírportálja, amelyek működését a Minálunk Hálózat fogja össze és koordinálja. A hálózat minden településen csak egy partnerrel szerződik, aki főszerkesztőként kizárólagos joggal irányíthatja a portál működését. A hálózat szolgáltat mindent, ami a működéshez kell: az oldal felületét, megjelenését, a szükséges szervert, a feltöltéshez szükséges programot és a használathoz szükséges segítséget, az értékesíthető szolgáltatásokat. Ad egy

alapidajnt is, de külön megállapodás, igény szerint van lehetőség eltérő arculat kialakítására is. A helyi főszerkesztő gondoskodik a tartalomról, de az ő feladata a bevételek biztosítása is, például helyi szinten hasznos online szolgáltatások vagy a hirdetési felületek értékesítésével. A Minálunk Hálózatnak franchise díjat fizet. Bár a helyi oldal szerkesztője teljes jogkörrel rendelkezik az oldal fölött, maga a franchise-szerződés a minőségre vonatkozó irányelveket, szabályokat is tartalmaz. Az ötletek, hírek, tudósítások szabadon cserélhetők az egyes helyi oldalak között. Az első oldal megtekinthető a www.minalunk.hu/budaors címen, a rendszer működéséről pedig a www.minalunk.hu/helyiportal oldalon lehet bővebben olvasni. ■

MINÁLUNK.hu
A Minalunk.hu Online Kft
országos
pályázatot hirdet
Helyi multimédiás portálok üzemeltetésére,
és helyi, on-line szolgáltatások értékesítésére

Keressük településenként azt a vállalkozót, aki örömmel vállalná a főszerkesztői feladatokat településének független hírportálján.

Településenként kizárólag egy kiválasztott főszerkesztővel franchise szerződést kötünk a településportál szerkesztésére, és a helyi portálszolgáltatások értékesítési jogainak átadására.

Amit ajánlunk:

- Szerverháttér biztosítása
- Portál szoftverének és folyamatos fejlesztésének biztosítása
- Könnyen kezelhető karbantartó felület - hírek, képek, videók, események, stb. szerkesztéséhez, és a szolgáltatások adminisztrálására
- Folyamatos háttértámogatás
- A helyi portál (településportál) indításával kapcsolatos tudásbázis, és tapasztalatok megosztása
- Hirdetési felületek értékesítésének joga a településportálon
- A településportál szolgáltatásainak kizárólagos értékesítési joga
- Szerződésmenték, médiaajánlatok, szolgáltatás ismertető, dokumentáció és módszer átadása
- Országos portálrendszer háttér és támogatása

A feladat elvégzéséhez szükséges:

- Jó szervező és kommunikációs készség írásban és szóban egyaránt
- Alapszintű internetfelhasználói ismeretek
- Internet hozzáférés
- Számlaképesség a szolgáltatások, és hirdetések értékesítéséhez

A pályázatok elbírálása folyamatos.

Bővebb információ: <http://www.minalunk.hu/helyiportal>

Közel 4 ezer bejelentés a BSA-nak

Szalay Dániel ■ Közel 4000 bejelentést kapott tavaly a Business Software Alliance (BSA) Európában az illegális szoftvereket használó társaságokról, 2256 esetben pedig jogi eljárást kezdeményezett. A BSA jogi lépései miatt az illegális szoftverek használata 2009-ben az európai vállalkozások számára több mint 16 millió dollárba került.

Magyarországon a BSA tavaly tovább folytatta az illegális szoftverhasználatra vonatkozó bejelentések gyűjtését, illetve a rendőrség, valamint a Vám- és Pénzügyőrség számára az információk közlését. A telefonos és az e-mailes forródrót szolgáltatáson keresztül 152 alkalommal ér-

kezett bejelentés a BSA-hoz, míg a BSA maga 121 esetben kezdeményezett jogi eljárást a szoftvergyártók szerzői jogait megsértő vállalkozások ellen. Egyezség 15 esetben született, ezek eredményeként a vállalkozások illegális szoftverhasználat miatt kifizetett összes költsége elérte az 1 133 000 dollárt.

„Az év során a BSA növelte jogi erőfeszítéseit, és nagyobb számban ért el egyezségeket, mint 2008-ban – emelte ki *Sarah Coombes*, a BSA EMEA-területi jogi ügyekért felelős főigazgatója. – Ezek az eredmények erőteljes üzenetet közvetítenek. A jelenlegi kritikus pénzügyi helyzetben is biztosítaniuk kell a társaságoknak,

hogy az általuk használt szoftvernek legyen megfelelő licence. Egyébként azt kockáztatják, hogy a jövőbeni üzleti tevékenységükhöz szükséges szoftverek licenceinek megfizetésén felül meg kell fizetniük a jogi eljárások költségeit is.”

A főigazgató hozzátette: a vállalkozásokat terhelő, 16 millió USA dollárnak megfelelő költség csak a BSA jogi eljárásai közvetlen eredményeként kifizetett összeget tartalmazza. Azonban a valós költség ennél is magasabb.

Szárnyalt az Intel

Dávid Imre ■ A chipgyártó napokban kiadott első negyedéves üzleti jelentésében 288 százalékos nettó bevételnövekedésről számolt be – ez volt a cég történetének eddigi legerősebb negyedéve.

Az Intel március 27-ével zárult első negyedévére vonatkozó gyorsjelentésében 2,4 milliárd dolláros nettó bevételről számolt be: ez éves összehasonlításban 288 százalékos emelkedést jelent. Az eredmény messze meghaladta a Thomson Reuters által megkérdezett elemzők várakozásait. A részvényenkénti eredmény, úgyszintén túlszárnyalva az elemzők várakozásait, 0,43 dollárt tett ki. A vállalat az első negyedévben 10,3 milliárd dolláros bevételt könyvelhetett el, ami 44 százalékos emelkedést jelent.

A vizsgált üzleti időszakban az Intel processzor és chipset eladásai egyaránt emelkedtek. A vállalat januárban dobta piacra új, laptopokat és asztali gépeket kiszolgáló Core i3, Core i5 és Core i7 chipjeit; a Xeon szerverchipek 5600-os szériáját pedig március közepén mutatták be. Ezek a szériák már a 32 nanométeres technológiával készültek, ami alacsonyabb gyártási költség mellett nagyobb sebességet és energiatakarékosabb működést szavatol.

Az Intel tavaly februárban jelentette be, hogy a termelés növelése és a gyártási költségek visszaszorítása érdekében, a következő két évben hétmilliárd dollárt investál üzemei modernizálásá-

ba. „A piacvezető technológiákba való befektetésünk nyomán történetünk legszínvonalasabb termékvonalai készülhetnek el” – közölte *Paul Otellini*, az Intel elnök-vezérigazgatója. – Az Intel több chipet gyártott és több pénzt takarított meg a 32 nanométeres technológiának köszönhetően, mint azt várni lehetett – mondta, majd hozzátette, hogy a vállalat ma már ötven különféle, az új gyártási standard szerint készült terméket forgalmaz. Az eredményekre jelentős hatással volt az erősödő gazdasági környezet is – folytatta a cégvezető – ezért sikerült rekordbevételeket elérnünk a mobilmikroprocesszor-eladások piacán. A cég

Eladó a Palm

Dávid Imre ■ Eladósorba került az elmúlt évek egyik meghatározó okostelefon-gyártója, a Palm. A Bloomberg jelentése szerint a Goldman Sachs és a Quatalyst Partners bábáskodik a vállalat értékesítése felett; a tajvani HTC és a kínai Lenovo is fontolgatja a felvásárlást. A Palm rendkívül nehéz pénzügyi évet zárt 2009-ben, pedig a szakemberek többsége szerint a cég legújabb fejlesztése, a Palm WebOS kifejezetten jó minőségű, jelentős piaci sikerrel kecsegtető termék. „A WebOS jól felépített operációs rendszer, amely akár az Android-alapú szolgáltatások számára is komoly konkurenciát jelenthet, elsősorban a felvásárló cég hazai piacain” – jelentette ki *Jack Gold*, a J. Gold Associates elemzője. Gold szerint a Lenovo lehet a cég legvalószínűbb felvásárlója; míg a HTC számára nem jelentene komolyabb technológiai előrelépést az akvizíció; a kínai cég hazai piacra szánt készülékeinél remekül felhasználható a WebOS-t. Az elemző úgy véli, a szintén kínai székhelyű ZTE és a Huawei is a Palm potenciális kérézői között lehet – annál is

inkább, mivel jelentős tőkeállománnyal rendelkezik.

A hírek szerint az Access és a Softbank is érdeklődik a felvásárlás iránt. Ahogy a Sony Ericsson is: a telefongyártó elsősorban az eddig főként Észak-Amerikában forgalmazott operációs rendszer nemzetközi piacra vezetésében lehet érdekelt. A Bloomberg elemzése szerint a cég eladásával kapcsolatos pletykák pozitív hatással voltak a részvényárfolyamra, amely a közelmúltban, a tavalyi év végén regisztrált közel hatvanszázalékos csökkenést követően 32 százalékos emelkedést produkált. Az árfolyam még idén februárban is meredeken zuhant, elsősorban annak hatására, hogy a cég legújabb okostelefonjainak, a Palm Prenek és a Palm Pixinek az eladásai messze alulmúlták a várakozásokat. Az elemzők szerint a Palm igazgatótanácsa elsősorban a kedvezőtlen üzleti eredmények, valamint a népszerű iPhone és Android eszközök támasztotta erős piaci konkurencia miatt döntött a vállalat eladása mellett; döntésüket a Palm nemzetközi sikertelensége is alátámasztani látszik.

egyébként a következő negyedévre 10,2 milliárd dolláros bevétel prognosztizált – ez éves összehasonlításban 27 százalékos emelkedést jelentene.

Az EuroCACS tanulságai

Az ISACA (Information Systems Audit and Control Association) magyar tagozatának jutott az a megtiszteltetés, hogy megrendezze a 2010-es EuroCACS konferenciát. A rendezvényhez kapcsolódóan meghívtuk a hazai pénzügyintézetek és biztosítók CIO-it, hogy a magyar információbiztonsági szakértők beszámolóin keresztül bepillantást nyerhessenek a konferencia főbb témáiba. Szerző: Computerworld

ACACS (Computer Audit, Control and Security) konferenciasorozat elsősorban IT-biztonsággal és audittal foglalkozó szakemberekhez szól. A sorozat európai rendezvényét 2002 után ismét – immár másodsorban – Budapesten rendezték. A rendezvény három napján több mint negyven előadás hangzott el. Mivel a nemzetközi hallgatóság körében viszonylag kevés volt a magyar szakember, ezért számukra egy vacsora keretében információbiztonsági szakértők segítségével összefoglaltuk a rendezvény legfontosabb mondanivalóját.

SEGÍT A COBIT

Kirner Attila, az ISACA magyar tagozatának elnöke, a PSZÁF Informatika Felügyeleti Főosztály vezető-helyettese, az EuroCACS egyik szervezője előadásában azokról a módszertanokról beszélt, amelyeket követve az informatikai folyamatok bevezetése, menedzselése és monitorozása jobb minőségű végtermékekhez vezethet. Kiindulópontként Paul Williamset, az ISACA stratégiai elnökét idézte: „Alacsony színvonalú folyamatok gyenge minőségű terméket eredményeznek.” Ennek kapcsán beszélt a COBIT nyílt szabványról, amelyet 1998-ban az ISACA által életre hívott IT Governance Institute (ITGI) dolgozott ki. A cél az volt, hogy megteremtsek a nemzetközi együttműködés alapjait a vállalati informatikai rendszerek irányítási szabványainak kidolgozásához. Ezt célozta a szintén az ITGI által kidolgozott Val IT-szabálygyűjtemény is. Mint Kirner Attila kiemelte, a COBIT öt fő sarokpontot állapít meg a hatékony rendszerek felépítéséhez. Az első a stratégiai tervezés, a második annak a szemléletnek a meghonosítása, hogy az IT-rendszer kiépítése érték-

teremtés legyen, a harmadik az erőforrások kezelése, a negyedik a kockázatkezelés az üzletfolytonosság és a megfelelés biztosítása érdekében, végül pedig a teljesítménymérés. A COBIT (melynek aktuális verziója a 4.1-es 2007-ben készült el) elsősorban a cselekvésre helyezi a hangsúlyt,

Fontos a megelőzés, mert a krízishelyzetek utólagos kezelése már sok esetben nem csökkenti a veszteségeket.

az arra a kérdésre próbál választ adni, hogy mikor cselekszünk helyesen, míg a Val IT-gyűjtemény a pozitív eredményre kérdez rá.

Mint Kirner Attila hangsúlyozta: ma már az üzleti folyamatok elképzelhetetlenek informatikai háttér nélkül, és ez különösen fontos a szabályozást és a kockázatkezelést. A tapasztalatok azonban azt mutatják, hogy a szervezeteknél sokszor hiányoznak, hiányosak és/vagy elavultak a szabályzatok, hiányzik a működési kockázatok rendszeres értékelése és az ennek függvényében kialakított ellenőrzési mechanizmusok. Pedig a szervezetekben sok esetben ott van az a potenciál, amellyel ez megoldható, csak növelni kellene például a biztonságtudatosságot vagy kihasználni a naplózás, naplóelemzés adta lehetőségeket.

A LEGGYENGÉBB LÁNCZEM

Antal Lajos partner a Deloitte Zrt.-től az információszivárgás problémaköréről beszélt, valamint arról, hogy

a modern technológiai eszközök miatt teszik elégtelenné a hagyományos biztonsági kontrollokat. Előadásában ő is hangsúlyozta a biztonságtudatosság fontosságát. – Különösen fontos ez napjainkban – hangsúlyozta a szakértő –, hiszen az általános gazdasági helyzet következményeként az egyes szervezeteken belüli leépítések elszenvedőinél sokszor lép fel a bosszú motivációként, hogy érzékeny adatok eltulajdonításával torolják meg vélt sérelmeiket. A kockázatokat növelik a különböző intelligens mobil eszközök is: a notebookok, a kis irodaként is szolgáló okostelefonok, a nagy mennyiségű adatok szállítására is alkalmas USB-kulcsok megfelelő védelmi rendszabályok és technikák hiányában mind jelentős kockázati tényezőként lépnek fel. Antal Lajos felhívta a figyelmet a megelőzés fontosságára, mert a krízishelyzetek utólagos kezelése már sok esetben nem csökkenti a veszteségeket, és esetlegesen még az adatlopás bíróságon történő bizonyítása is nehézségekbe ütközik. Ezért is van szükség kifinomult és árnyalt védelmi rendszerekre, a jogosultságok pontos meghatározására, az események pontról pontra való nyom követésére (naplózás), valamint az incidensek kivizsgálására, elemzésére (logelemzés).

KEZÜNKBEN AZ ESZKÖZ

Az est utolsó előadásában (*Az erő vedel van... – használd!*) Kőmíves Balázs, a PRAudit Kft. ügyvezetőigazgató-helyettese, gyakorlati példákra, a Logness naplóelemző rendszer segítségével élőben, valós időben mutatta be, hogy miként is érdemes felépíteni egy logelemzési rendszert. Előadásában visszautalt Kirner Attila tételmondatára: alacsony színvonalú folyamatok gyenge minőségű terméket eredményeznek. Tehát a naplóelemzés problémakörénél is át kell tekinteni a teljes folyamatot, és lépésről lépésre felépíteni a naplózási rendszert. Először is

meg kell határozni a naplózandó rendszereket, majd pedig a naplózási követelményeket. Az összegyűjtött logok egy központi loggyűjtő rendszerbe kerülnek. Itt lép akcióba a Logness, amelyben meg kell határozni a kritikus eseményeket, ezekről a rendszer riasztásokat küld, valamint ki kell alakítani a riportstruktúrát, amelynek segítségével pontos elemzések készíthetők a rendszerben történt eseményekről. A közönség először egy Cisco ASA5505 tűzfal változásmenedzsmenüjét láthatta élesben. A tesztrendszeren végrehajtott módosításról azonnal riasztás generálódott e-mailben. A riasztás alapján fel kell tenni a „Ki és miért adott engedélyt a változtatásra?” kérdést, valamint hogy a módosítás esetében érvényesültek-e a vonatkozó kontrollkövetelmények. Ugyancsak élesben lehetett látni egy jogosultságmenedzsmenü példát, amelynek során Kőmíves Balázs az Active Directoryban egy felhasználót a Domain Admin csoportba rendelt. A Logness alkalmazás üzenetet küldött az informatikai biztonsági felelősnek, akinek ebben az esetben egyrészt azt kell vizsgálnia, hogy az adott felhasználónak miért volt szüksége az adott jogosultságokra, másrészt azt is vizsgálnia kell a logok alapján, hogy az adott felhasználó milyen tevékenységet folytatott a rendszerben a jogosultság aktiválását követően. Az előadó hangsúlyozta, a napi, heti, havi és ad-hoc riportok kiemelten hozzájárulnak az kontrollkörnyezet erősítéséhez. A Logness szervesen beépül az informatikai rendszerbe, például ellenőrizhető vele a HR által nyilvántartott kilépett dolgozók felhasználói fiókjainak megfelelő kezelése, elemezhető a biztonsági mentések hibajelentései vagy az üzleti alkalmazások módosításai.

Kőmíves Balázs egy érdekes vizsgálat eredményeivel zárta előadását: egy a magyar pénzügyintézetek körében végzett felmérés szerint a megkérdezett cégek mindössze 33 százaléknál használnak a logok elemzéséhez elemző szoftvert. Kicsit jobb a helyzet a logok gyűjtése terén. A megkérdezettek 52 százaléka gyűjti a naplóállományokat elemzés céljából, például egy logszerverre.

Van még mit javítani a biztonságtudatosságunkon.

Böngészőháború vagy technológiaháború?

Sokáig a böngészők között - mint általában a versenypiacokon - a legnagyobb különbség a marketing volt: „Mi a kék táborba tartozunk, sosem fogunk sárgát használni.” A színek persze tetszőlegesen helyettesíthetők technológiákkal vagy esetünkben böngészőkkel. **Írta: Horváth Adám**

A web indulásának hajnalán egyik böngésző rosszabb volt, mint a másik, ténylegesen csak az döntött közöttük, hogy melyiket találtuk szimpatikusabbnak. Hosszú idő után az hozott érdemi változást ezen a téren, hogy megjelent a bővítményekkel tuningolható Firefox böngésző. Olyat kaphattak a felhasználók, amit korábban sosem: a több száz vagy több ezer bővítménnyel mindenki olyanra szabhatta a böngészőjét és a böngészési élményét, amilyenre csak szerette volna. A legfontosabb bővítményeket persze azóta sok böngésző már beépítve támogatja, a tényleges különbség egyre inkább csökken közöttük.

Az amúgy méltatlanul kis népszerűségnek örvendő Opera például beépítve támogatja a reklámszűrést, az egészségzikulációt (mouse-gesture), az áttekinthető képet a nyitott fülek között, a letöltésvezérlőt, a webes fejlesztőeszközt, a torrent klienst stb. Ez mind olyan funkció, amelyet a Firefoxhoz a mai napig valamilyen bővítmény formájában kell beszerezniük, így nem mondható, hogy a Firefox előnye nem kopott el az utóbbi hónapokban a versenytársakhoz képest (a Google Chrome is rohamléptekkel integrálja a funkciókat, erre még visszatérünk később).

A kérdés tehát, hogy a technológiai versenyben melyik böngésző kerülhet ki győztesen. A verseny nehézsége, hogy a web nyelve, a HTML igen kötött, és alig-alig

fejlődött az elmúlt években. Sokan várnak nagy előrelépést a HTML 5 szabványtól, valójában azonban az is csak egy nagyon kicsi lépés elődjéhez képest. Az apránként lépkedésnek persze van oka is, amely kissé a tyúk-tojás dilemmára emlékeztet: nem lehet rávenni a webfejlesztőket arra, hogy holnapról egy teljesen új, ismeretlen, még nem minden böngészőben támogatott nyelvet használjanak, és persze fordítva is igaz – nem lehet rávenni a felhasználókat, hogy böngészőjüket vezérszoftverre cseréeljék le.

A technológiai irányok azonban jól látszanak a még béta-termékekben is: a cél, hogy „terelni” lehessen a felhasználókat, ha konkrétan rávenni már nem is lehet őket olyan könnyen dolgokra.

GOOGLE CHROME 5 BÉTA

A Google jelenleg talán a konkurenseire legveszélyesebb játékos a böngészőpiacon, hiszen ennek van kliens- és kiszolgálóoldalon is a legnagyobb tábora. A comScore felmérése szerint a Google a világ internetperceinek 9,4 százalékát tudhatta magáénak 2009-ben, míg 2010 elején böngészőpiaci részesedése 11,6 százalékra emelkedett a W3CSchools szerint. Olyan játékos tehát, aki ha elhatároz valamit, akkor azzal könnyen kiszoríthatja a többieket a piacról, még akkor is, ha technológiailag nem is feltétlenül tudná elsőbbségét alátámasztani.

Az egyik tervezett lépése a Google-nak a Chrome böngészőben a H.264-es licencköteles videokódolás támogatása. Látszólag ez nem probléma, azt támogat, amit csak akar, **ám a Google kezében van a legnagyobb internetes videomegosztó portál, a YouTube is**, ahol egy véletlen folytán már most is folyik a H.264-es videoformátum tesztelése. Mivel ez licencköteles formátum, a Firefox fejlesztői elvből nem támogatják, még akkor sem, ha különben könnyen ki tudnák fizetni a szükséges éves díjat. A Microsoft igazából már régen megvásárolta a kodek használati jogát, az új Internet Explorer is H.264-kompatibilis lesz tehát.

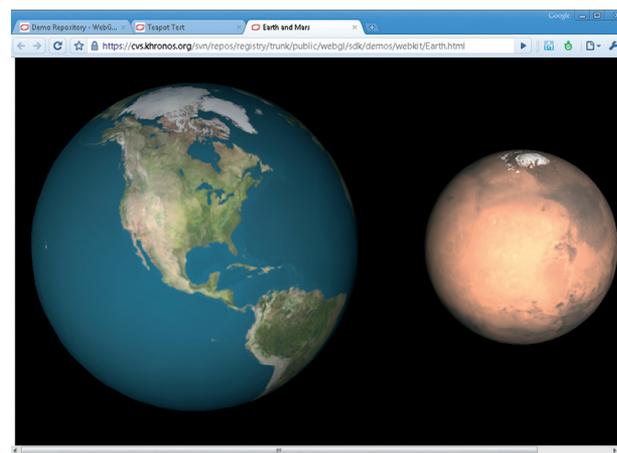
Személyes tapasztalataink alapján a YouTube-on semmivel sem voltak jobbabbak a H.264-gyel játszott videók, és több független szakértő is marginálisnak nevezte a tervezett, új for-

mátum előnyét a jelenleg használt Flash lejátszóhoz képest. (Az ellenzők oldalán – érthető okokból – persze az Adobe technológiai vezetője, *Kevin Lynch* is felszólt.)

A Chrome 5-ösben beépített Flash komponens érkezik. A Google nem kívánta többet azzal nyaggatni a felhasználókat, hogy a Flash keretrendszer külön töltsék le, és telepítsék a böngészőjükbe. Ez amúgy nagyon logikus lépés, hiszen vállalati környezetben, adminisztrátori jogok nélkül nem minden esetben kézenfekvő a Flash telepítése.

Az, hogy a Google-nak miért éri meg a Chrome-ot fejleszteni, nagyon egyszerűen megfogalmazható, és alapjában három oka van. Az egyik, áttételes ok, hogy Google-terméket használ a felhasználó, és nem bármi mást. Ha a márka erős, megbízható, továbbra is azt fogja használni. Kicsit

hasonlít ez az autómárkák ingyenes reklámjándék-osztásához (rendszerint táblakeret, baseballsapka, kulcstartó...), ha mindenhol az X gyár logóját és nevét látjuk környezetünkben, sokkal hajlamosabbak leszünk újra tőlük vásárolni az autónkat.

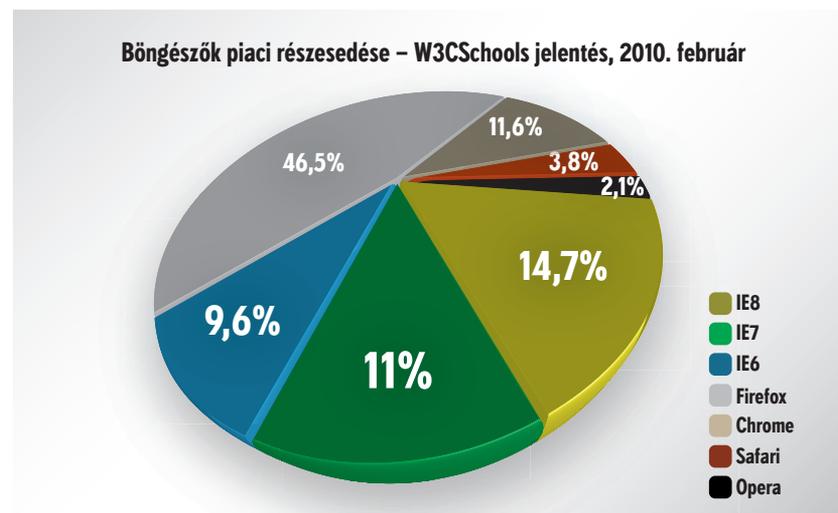
Google Chrome 5 WebGL támogatással – a Föld és a Mars 3D-modellje

A másik előny sem teljesen magától értetődő, ám logikus: a pénz... Ha ugyanis Google Chrome böngészőt használunk, az „okos címsorral” mindenképpen Google keresőt használunk, ha pedig Google keresőt használunk, a reklámokat is az szolgáltatja. Ebből van ugyanis a Google-nak a legjelentősebb bevétele (mint ahogyan azért van ingyenes földfelszíni sugárzás, mert így könnyen nézhetjük a csatorna reklámjait, amiből az adott csatorna bevételei származnak).

A harmadik, messze nem egyértelmű, és sokkal áttételesebb ok a statisztika: szinte mindenhez a Google-t használja a böngésző. Ha beírunk valamit a címsorba, tudja a Google, mit írtunk be. Ha újra beírunk valamit, tudja, mit írtunk be mi után. Ha egy oldalt megtekintünk, megkérdezi a böngésző a Google-tól, hogy az nem rosszindulatú oldal-e. A könyvjelzőinket Google szerverekre tudjuk szinkronizálni, így tudhatja a keresőóriás, hogy mely lapokat tárolják együtt a felhasználók... És így tovább. Egyszóval, pontosabb felhasználói kép alakul ki, és ez pontosabb reklámcélzást jelent, ami egyenesen arányos a bevétellel.

A technológiai újításokra visszatérve, egy nagyon érdekes komponens is megjelenik az ötös Chrome-ban: a WebGL támogatás. **A WebGL alapjában egy OpenGL-alapú 3D platform, amivel nagyon egyszerűen tudunk a böngészőben futó, gyors, részletes 3D-modellezést készíteni.** A legkézenfekvőbb célja ennek persze a játékok fejlődése lehet, hiszen a mai Flash platform teljesítménye erősen

korlátozza a játékok fejlődését, míg WebGL-re már a Quake II is megjelent, bizonyítva, hogy igenis nagy teljesítményt lehet elérni az új megoldással. A játékok mellett természetesen várhatók még egyéb alkalmazások is, mint például épületi áttekintések, műszaki tervek bemutatói, ám ezek valószínűleg sokkal lassabban fognak beindulni.

Szintén újdonság, hogy a Google szinkronizáció segítségével már nem csak könyvjelzőinket vihetjük át Chrome böngészőink között, hanem témáinkat, űrlapkitöltési adatainkat, sőt jelszavainkat is. Felmerül azért a kérdés, hogy rábíthatjuk-e ezeket a keresőóriásra, vagy előbb-utóbb nemet kell mondanunk a kényelem feláldozása mellett...

Az űrlapkitöltő modul egyébként nagyon hasznos az intenzív netezőknek, hiszen szinte naponként kell újabb és újabb helyre regisztrálnunk, amit nagyon megkönnyít,

ha nem kell újra és újra nevünket, címünket, egyéb adatunkat mindig kézzel megadnunk. Emellett sokat javult a Windows 7 támogatás, az új taskbar (tálca) működéssel kiválóan integrálódik az új Chrome, hasonlóan béta versenytársaihoz.

A böngészőbővítmények és témák száma emellett minden eddiginél gyorsabban bővül, így a Firefoxnak

szónek. A Google helyesen ismerete fel a Firefox gyenge pontjait: az egyszerűség, sebesség hiányát. A Firefox ugyanis néhány bővítménnyel felvértezve már korántsem mondható stabil, gyors, és legfőképp memóriaoptimalizált böngészőnek.

Nyilván a helyzet nem rossz, hiszen **mindenféle felmérés 40-50 százalék körüli piaci részesedést ítél a Firefoxnak**, ám a fejlesztőknek kimondottan fontos, hogy technológiában neholgy megelőzze valamelyik másik gyártó, mert ahogyan a Chrome példáján is láttuk, néhány százalékos mozgást akár napok alatt is produkálhat (nyerhet vagy veszíthet) egy böngésző.

Sokan azt gondolják, hogy a Firefoxot is „lelkes önkéntesek” fejlesztik, hiszen nonprofit vállalkozásról van szó. Ez alapjában igaz, de szó sincs arról, hogy nincs a Firefox mögött valódi bevétel, nyereség! A fejlesztés indulásától az a modell, hogy a vörös róka a Google-t használja alapértelmezett keresőmotor-

már-már alig van előnye ezen a téren, még akkor is, ha ez volt az úttörő a böngésző-testreszabási „iparágban”.

FIREFOX 3.7

A Firefox mint korábbi trónkövetelő ma messze nem áll annyira stabil lábakon, mint az 1.0 berobbanása után – a hisztéria, a megszállottság már alábbhagyott, a felhasználók egyéb paraméterek alapján is válogatnak, nem is beszélve arról, hogy technológiai előnye a korábban említettek miatt igencsak elkopott az amúgy kiváló böngé-

Az Internet Explorer 6 vége – végre!

Az Internet Explorer 6-os böngésző idén lesz 10 éves, ami bármilyen szoftver esetében inkább múzeumba, mint mindennapi használatra való kort jelent. Nagy probléma, hogy az IE6 másképp értelmez minden szabványt, mint a modern böngészők, valamint nagyon kevés és gyenge minőségű fejlesztőeszköz érhető csak el hozzá. Ennek ellenére szinte minden webfejlesztő bánatára, az IE6-os tábor még mindig majdnem 10 százalék körül van, és a „kemény mag” nagyon nehezen adja ezt fel. Többnyire ők azok, akik úgy hivatkoznak a böngésző megnyitására, hogy „belemegyek az internetbe”. Emellett ugyan hihetetlen, de igaz, hogy számos nagyvállalatnál (házánkban is!) még mindig az IE6 az egyetlen asztali böngésző, olyannyira, hogy kifejezetten tiltják más böngészők használatát cégen belül (olyat is láttunk már, hogy

a proxy a böngésző fejléce alapján vissza is utasított minden forgalmat, ha az nem IE6-nak tűnt, így a technológiára vágyó felhasználók is hoppon maradtak).

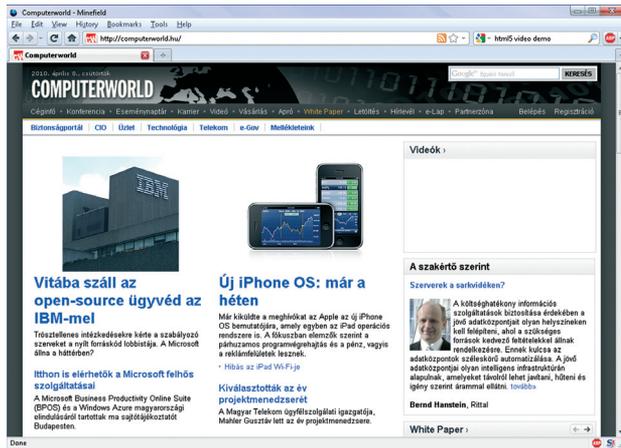
Szerencsére azonban aktív eszközökkel is harcolnak a technológiailag teljesen elavult böngésző ellen, így a Google március 1-jével megszüntette a böngésző támogatását a Google Docs és Google Sites termékeire, idén pedig az összes többi alkalmazás esetében folyamatosan csökkenti az IE6 tesztelését, támogatását.

A YouTube március 13-án szüntette meg az IE6 támogatást, így minden IE6-tal érkező felhasználó figyelmeztető üzenetet kap arról, hogy böngészője már elavult, és felkínálják az összes ismert modern böngészőt letöltésre (a videók egyelőre még működnek IE6-tal is).

fejlesztés indulásától az a modell, hogy a vörös róka a Google-t használja alapértelmezett keresőmotor-
sőt az induló weboldal is egy Firefoxra szabott Google lap. A bevételek innentől már egyértelműek: a Firefox fejlesztője, a Mozilla részeseül a Google reklámbevételeiből, ami korántsem kis összeg, ha hozzáveszünk, hogy hány milliót használ-nak Firefox böngészőt! A reklámbevételeiből 2007-ben több mint 68 millió dollár, körülbelül 13 milliárd forint bevételhez jutott a cég. Ebből azért sokan tudnának igen bonyolult szoftvereket készíteni... (ez az összeg egyesült államokbeli fizetésekkel számolva 680 jól fizetett, képzett fejlesztő/tervező éves bérét jelent). A Mozilla bevételei között persze az ajándékarusítás is megjelenik 1-2 millió dollárral, ám ez eltörpül a Google által fizetettekhez képest.

Az óriási bevételeket szerencsére komolyan fejlesztésre fordítják, így a WebGL támogatás a 3.7-esnek is része lesz, igaz, ezt jelen állapotában még nem tudtuk beüzemelni, azaz a fejlesztőknek ezen a részen még sokat kell dolgozniuk.

A Chrome-tól loptak egy jó ötletet, az „Out of Process Plugins”, azaz a processzen kívül futó bővítmények ötletét. Mivel a Firefox könnyen instabillá tehető egy rossz bővítménnyel, fontos, hogy a jövőben

Firefox 3.7 – nem sok változás tűnik fel

a bővítmények külön konténerben fussanak, az alapböngésző biztonságát ne vagy csak minimálisan befolyásolják.

Az újdonságok között szerepel az új Gecko megjelenítőmotor fejlesztése, amelynek immár HTML5 és CSS3 támogatása is van. Itt érdemes újra kiemelni, hogy még nincs egyezés a HTML5-ben használható videóformátumról (formátumokról), így ez nem azt jelenti, hogy ami HTML5-kompatibilis az feltétlenül minden HTML5 videót meg tud jeleníteni. A megjelenést emellett Windows 7-kompatibilissé tették, hiszen e nélkül ma már egyre nehezebb széles körben elfogadott szoftvereket szállítani.

A legnagyobb újdonság az összes között mégis a Direct2D megjelenítés támogatása, amely a lap rajzolásához nagyban a grafikus kártya processzorát használja (GPU/Graphics processing unit), jóval gyorsabbá, egyenletesebbé téve a megjelenítést. Fontos kiemelni, hogy a Direct2D csak Windows Vista SP2 vagy Windows 7 platformokon érhető el, Windows XP-n nem adja ki a Microsoft.

Ezektől eltekintve a Firefox 3.7 alapjában nem ad „többet” a felhasználóknak, a legtöbben nem is fogjuk észrevenni a különbséget. A Direct2D támogatást lehet esetleg látni majd olyan helyeken, ahol a lapok felépítése (például nagyméretű, átfedő fényképek, áttetszőség) korábban darabos megjelenítést, görgetést tettek csak lehetővé.

INTERNET EXPLORER 9

A Microsoft lenne elvileg a legkönnyebb helyzetben, hiszen a böngészőpiacon az Internet Exp-

lorer összességében még mindig vezeti a mezőnyt. A nagy probléma azonban az, mint a Microsoft termékekkel már oly sok esetben történt, hogy a cégnek a saját korábbi szoftvereivel kell versenyeznie. Az Internet Explorer 6, bár már „csak” 10

százalék alatti részesedéssel rendelkezik, sajnos még mindig meghatározó része a böngészőpiacnak, nem kis problémát okozva ezzel a webfejlesztőknek. Általánosságban érdemes betartani azt a szabályt, hogy az 1-2 százalék feletti rendszerekkel érdemes foglalkozni, így hazánkban jellemzően sem *NIX rendszerekre, sem Mac OS-re nem tesztelnek külön webes rendszereket (amiből persze sok probléma adódik, a macos Safarin például sok weblap hajlamos „másképpen” működni).

Az Internet Explorer fejlesztése éppen ezen okok miatt rohamtempóban halad, muszáj a cégnek a korábbi változatoktól elterelnie a felhasználókat, hogy minél előbb tisztuljon a kép: a Microsoft Internet Explorer már nem azonos a hírhedt IE6-tal!

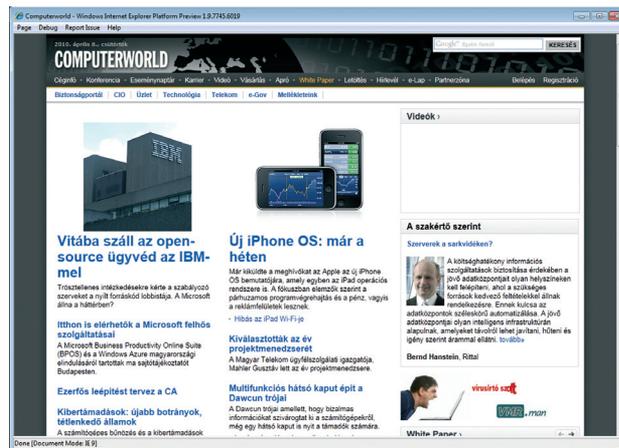
Az IE9-ből egyelőre nem sokat láthatunk; a „preview” változat főképp csak a motor bemutatását szolgálja, a „keret”, azaz az, ami a végfelhasználókat érdekli, egyelőre nagyon primitív (a webcímet is csak Page-Open menü megnyitásával tudjuk beírni).

„Újdonság” azonban, hogy az IE9 motorja is támogatja a Direct2D rajzolást, azaz a Firefox 3.7-tel fej-fej mellett haladnak az újításokban. Ennek az újdonságnak egy mellékhatása, hogy Windows Vista SP2 előtti rendszerekre nem is lesz telepíthető az IE9. Ezzel persze akár öngólt is rúghat a Microsoft, mert hazai viszonylatban például a legnépszerűbb Windows még mindig a Windows XP (azt követi a 7-es, és csak utána a Vista).

Apple és a Flash?

Sokan gondolják úgy, hogy az Apple álláspontja – miszerint a Flash nem megbízható/stabil platform, ezért nem kerül az iPhone-ra vagy az iPad-re – komolytalan, hiszen tény, hogy a világ számítógézeinek több mint 90 százalékán van jelen a Flash környezet valamilyen verziója. A hamarosan megjelenő, 10.1-es mobil Flash is elérhető lesz minden ismert gyártó eszközére (Google Android, Windows, Symbian, BlackBerry, Palm...), kivéve az Apple gépeket. A kép nagyon furcsa, hiszen úgy tűnik, mindenki, egyet kivéve, szembemegy a forgalommal... Bár ilyen esetekben talán fordítva szokták nézni: nem inkább az az egy megy szembe a haladási irányval? (Olyannyira, hogy Flash-re épülő alkalmazások, mint például a FickleBlox vagy a Chroma Circuit már most is elérhetők az Apple App Store-ból, tehát technológiai akadály valóban nincs). Ha így nézzük, csakis üzleti megfonto-

lás lehet az, hogy az Apple már lassan három évvel az első iPhone megjelenése után sem hajlandó a Flash platformot elérhetővé tenni mobil gépein (mint ahogyan a Javát sem). Ennek oka nagyon szembetűnő: ha elérhető lenne, olyan ingyenes alkalmazások ezrei is elérhetővé válnának, amelyek közvetlen veszélyt jelenthetnek az Apple szoftvereladásaira. Ingyenes Flash játékokból szinte végtelen számú elérhető, így sokan meggondolnák, hogy miért fizessenek akár néhány dollárt értük, vagy épp miért az App Store-ból szerezzék be azokat, amikor az interneten mindenhol elérhetők. Az Apple a mobil eszközeinek zártságán óriási üzletet épített fel, és minden, ami ezt veszélyezteti, úgy tűnik, ellenségnek számít (az App Store-ban jelenleg több mint 150 000 alkalmazás érhető el, és a letöltések száma meghaladta a 3 milliárdot).

Internet Explorer 9 – egyelőre csak a motor tesztelhető, a „keret” értékelhetetlen

A Direct2D támogatás mellett megjelent végre az SVG (Scalable Vector Graphics), a HTML5 és CSS3 támogatás, sőt a H.264-es tömörítést is ismeri az új böngésző. Ezzel a kombinációval azonban a mezőny elejére került az IE9, hiszen ilyen technológiai támogatás nincs egyik-másik böngészőben sem (kérdéses, hogy a Chrome-ban mikor jelenik meg a GPU által támogatott rajzolás).

A CSS3 részleges támogatása már számos böngészőben eddig is jelen volt, ám az Internet Explorer e tekintetben nagyon le volt maradva. Bár nem mindenhol fontos, a CSS3-ban vannak olyan újí-

tások, amelyeket kifejezetten érdemes használni: ilyen például a boksokhoz definiálható lekerekített sarkok. CSS3 nélkül ezt csak trükközéssel lehet megoldani, az új böngészőkben pedig egyetlen paraméter állításáról van csak szó (border-radius).

A JavaScript motor sebességén is jelentősen javítottak a redmondiaiak. Elvileg már nem lesz érzékelhető egy-egy bonyolult lap megnyitáskor az a megállás, lelassulás, amit a nagyobb JavaScript modulok értelmezése okozott eddig.

Az Internet Explorer üzleti modellje alapján kettős: egyfelől a cégnek fontos, hogy homogén Microsoft-környezetben tartsa a felhasználókat, éppúgy, ahogyan ezt a Google teszi saját termékeivel. Másfelől pedig a Bing kereső, mint a Google nagy „ellenfele”, választható az új Internet Explorerekben, így a keresőpiacon is talán vissza tud majd kapaszkodni a vállalat.

Önkiszolgáló üzleti intelligencia

A Microsoft szerint olyan riportkészítő, üzletiintelligencia-rendszereket szükséges a felhasználók kezébe adni, amelyek segítségével egyszerű kezelői felületen keresztül, tetszőleges adatforrásból önállóan, a vállalati informatikusok közreműködése nélkül is elkészíthetik a döntések meghozatalához szükséges elemzéseket, jelentéseket. Ehhez azonban biztosítani kell, hogy mindig releváns és megbízható adatokkal dolgozhassanak. Írta: Kis Endre

A nagyobb hatékonyságon túl az önkiszolgáló üzleti intelligencia mellett szól az a körülmény is, hogy a hozzá szükséges eszközökkel a vállalatok nagyrészt már eleve rendelkeznek. A Microsoft Magyarország IT-vezetők számára nemrégiben megrendezett TechNet konferenciáján *Rafal Lukawiecki*, a Project Botticelli stratégiai tanácsadója és igazgatója a gyakorlatban is bemutatta, hogy a szoftvercég BI-portfólióját alkotó termékek legújabb verziói – az SQL Server 2008 R2, a SharePoint Server 2010 és az Office 2010 – milyen képességekkel segítik az üzleti intelligencia demokratisálását.

MEMÓRIÁBAN FUTÓ ADATBÁZIS-KEZELŐ

Az egyik leglátványosabb újítás a PowerPivot for Excel, az Excel 2010-zel szorosan integrált, ahhoz ingyenesen letölthető, speciális adatbázis-kezelő, amely a hagyományos, relációs adatbázis-kezelőkre jellemző, sorsintű adattárolás helyett oszlopok szerint rendezve, 1:10 arányú tömörítéssel tárolja az információkat, és a kliens számítógép memóriájában fut.

Az üzleti felhasználók ennek köszönhetően nagyon nagy adatmennyiségből is rendkívül rövid válaszidők mellett készíthetnek elemzéseket és előrejelzéseket. Egy termék vagy termékcsoport forgalmának idősoros kimutatása adott vevőcsoportra, régióra vetítve például csak néhány másodpercet vesz igénybe – még ak-

kor is, ha a tábla több millió sort tartalmaz. Rafal Lukawiecki budapesti demójában az egyesült államokbeli mozijegy-értékesítés nyilvánosan elérhető, 100 millió sort tartalmazó adatbázisát elemezte öt évre visszamenőően ezen a módon, és ez mindössze 190 megabájt memóriakapacitást foglalt le notebookján.

A nagy lekérdezési teljesítmény azonban önmagában csak a vállalat saját adatainak elemzésére ad megoldást. A döntéshozóknak ezeket külső adatforrásokból származó adatokkal – például a versenytársak által kínált termékek árára és forgalmára vonatkozó adatokat tartalmazó, megvásárolt adatbázisokkal – is össze kell vetniük. Ehhez mostanáig az informatikusokat hívták segítségül, vagy kézzel kellett összefésülniük az adatokat Excelben. A feladat megoldása mindkét esetben hosszú átfutást eredményezett.

Ezt a problémát a PowerPivot for Excel megszünteti, mivel automatikusan felismeri és felépíti a táblák közti kapcsolatot. Ehhez a két adathalmazt csupán be kell tölteni az Excelbe, és meghatározni, hogy azok mely oszlopokon keresztül kapcsolódnak egymáshoz. Ezt követően a PowerPivot for Excel automatikusan összekapcsolja őket, a felhasználók pedig úgy elemezhetik az adatokat, mintha azok egyetlen forrásból származnának.

TÖBB SZEM TÖBBET LÁT

A PowerPivot for Excel segítségével önállóan elkészített elemzések és

riportok megosztásához, a döntéshozók együttműködésének támogatásához a vállalatnak a SharePoint Portal Serverre, valamint az adatokat gyorsítótárazó, az elemzéseket más alkalmazások számára elérhetővé tevő (az SQL Server részét képező) Analysis Servicesre is szüksége lesz.

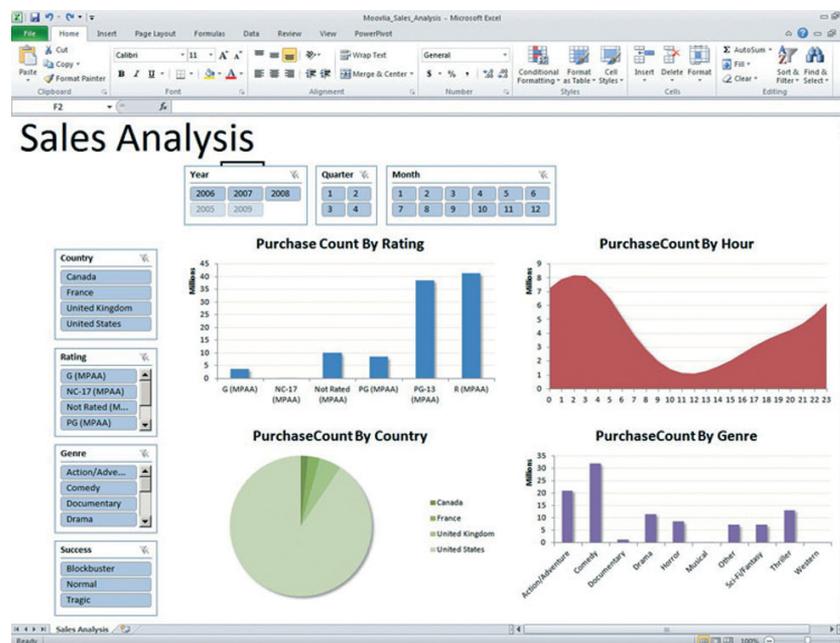
A riportok megszokott módon, e-mailben való megosztása ugyanis nem lesz járható út, mert egy PowerPivot for Excellel összeállított üzleti alkalmazás mérete könnyen elérheti a 200–300 megabájtot.

A SharePoint Portal Servernek viszont alaphoz megvan az az eszközkészlete, amely támogatja a csoportmunkát, a dokumentumok megosztását és ver-

ziókövetését, a közös munkaterületek létrehozását, a jóváhagyás munkafolyamatát, valamint a jogosultságkezelést.

Miután a felhasználó a SharePoint Portal Serveren közzétette üzleti alkalmazását, saját maga állíthatja be, hogy a munkafüzet adatai milyen időközönként frissüljenek. Ennek végrehajtásáról a SharePoint Portal Server „gondoskodik” – kicsomagolja az Excel fájlokba mentett adatbázisokat, frissíti azok adatait, majd visszamenti őket a táblázatokba.

Egy ilyen SharePoint portálra feltöltött üzleti alkalmazás megnyitásakor az Excel Services kicsomagolja és betölti annak adatait az Analysis

PowerPivot for Excel 2010: oszlopalapú, memóriában futó adatbázis-kezelő

Servicesbe. A felhasználók ettől kezdve már egy nagy teljesítményű OLAP adatbázis-szerver gyorsítótárából érik el az adatokat. Az üzleti alkalmazást nem kell letölteniük saját számítógépekre ahhoz, hogy megtekintsék és elemezzék a mások által publikált adatokat, mindent elérnek böngészőből. Így olyan felhasználók is hozzáférhetnek az elemzők által készített üzleti alkalmazásokhoz, akiknek a gépére nincs telepítve sem az Excel 2010, sem az adatbázis használatához szükséges PowerPivot bővítmény.

BI-FELÜGYELET

Az önkiszolgáló üzleti intelligencia kapcsán felmerülhet az aggály, hogy az üzleti felhasználók egyrészt nem a megfelelő adathalmazokból fognak dolgozni, másrészt feleslegesen terhelik majd a hálózatot 200-300 megabájtos, naponta frissülő Excel-fájlokkal, és ezzel túlterhelik mind a forrásrendszereket, mind a vállalat hálózati infrastruktúráját.

A PowerPivot az Analysis Services és a SharePoint Portal Server együttes alkalmazásával azonban az üzleti felhasználók mentesíthetők az általuk készített PowerPivot alkalmazások karbantartási, frissítési, jogosultságkezelési feladatai alól, azok áthelyezhetők az infrastruktúrát üzemeltető informatikusok hatáskörébe. Ezzel világosan különválaszthatók a szerepkörök és a felelőségek, mindkét oldal azzal foglalkozhat, amihez a legjobban ért. Az üzleti felhasználók elemzéseket, riportokat (kis üzleti alkalmazásokat) készíthetnek, a vállalat informatikusai pedig üzemeltethetik, monitorozhatják és menedzselhetik azt az infrastruktúrát, amely szükséges az elkészített üzleti alkalmazások biztonságos működéséhez.

Az önkiszolgáló üzleti intelligencia felügyeletének másik alapproblémájára ad megoldást az SQL Server 2008 R2 programcsomag részeként elérhető, központi törzsadatkezelő rendszer, a Master Data Services. Ennek funkciói ugyanis nem korlátozódnak az előre rögzített (például ügyfél- vagy termék-) törzsadatkezelő rendszer, a Master Data Services. Ennek funkciói ugyanis nem korlátozódnak az előre rögzített (például ügyfél- vagy termék-) törzsadatkezelő rendszer, a Master Data Services.

Az olyan, kifejezetten döntéstámogatási célokat szolgáló OLAP adatbázis-kezelőkkel, mint amilyen az Analysis Services, a modellezést,

szükségkezeléssel és verziókövetéssel, auditálással és beépített munkafolyamatokkal segíti a központi törzsadatokat karbantartását, minőségük biztosítását. Ha az adatok vagy a hierarchiák változnak, illetve az üzleti szabályok sérülnek, ezek a funkciók automatikusan értesítik a törzsadatok gazdáját.

ÉRTÉKGÖRBÉK ÉS SZELETELŐK

Az Excel 2010 újdonságai közül kiemelkednek azok az adatvizualizációs eszközök, amelyek az üzleti felhasználók számára könnyebbé teszik az elemzések útján kapott eredmények megjelenítését, áttekintését és értelmezését, különböző szempontok szerint történő szűrését, a trendek azonosítását és a tervezéshez szükséges modellezést.

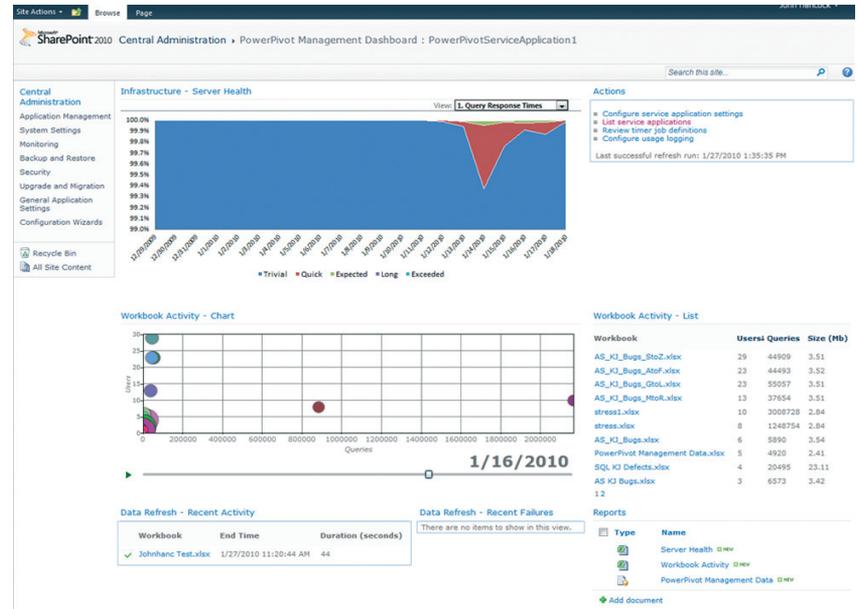
Egy-egy mutató aktuális értéke nem mond sokat egy döntéshozóknak, akit elsősorban az érdekel, hogy ez az érték miként változott a korábban mértekhez képest. Erre a kérdésre első ránézésre választ kaphat az Excel 2010-ben megjelenő, úgynevezett értékgörbék (*SparkLines*) segítségével, amelyek az adatsorok mögött megfigyelhető trendeket mutatják. A parányi értékgörbék a hagyományos grafikonokkal ellentétben nem külön objektumként, hanem a táblázat celláiban jelennek meg. Háttérként viselkednek, azaz a felhasználó a cellában írhat az értékgörbe fölé, amelyet a cellával együtt átméretezhet.

A szintén újdonságként megjelenő szeletelők (Slider) pedig olyan új szűrők, amelyek segítségével az üzleti felhasználók az Excel Pivot táblájának beépített jelentésszűrőjéhez képest sokkal gyorsabban és könnyebben változtathatják a kimutatások szűrési feltételeit. Ezek a szeletelőkön például mindig látszik az aktuális szelekció, míg a Pivot tábla beépített szűrője több elem kiválasztása esetén a *Több tétel* feliratot mutatja, amiből nem derül ki, hogy mely elemekre szűrték a riportot. A szeletelők ráadásul egymással szinkronban működnek, így egy szűrőfeltétel megváltoztatásával a többi szeletelő szűrési lehetőségei is változnak.

Az olyan, kifejezetten döntéstámogatási célokat szolgáló OLAP adatbázis-kezelőkkel, mint amilyen az Analysis Services, a modellezést,

a mutatók értékeinek megváltoztatásával szimulált üzleti forgatókönyvek készítését is könnyebbé teszik. Az Analysis Services ezt már az SQL Server 2000-es verziója óta támogatja, de az üzleti felhasználók ezt a funkciót mostanáig csak a ProClarity-kliens alkalmazáson keresztül érthették el. Az Excel 2010 megjelenésével már nem

A Microsoft BI-kínálatát alkotó üzletiintelligencia-rendszerek prezentációs rétegének harmadik pillére a PerformancePoint Services, amely az irányítópultok (*dashboardok* és *scorecardok*) építésére és megjelenítésére szolgál. Az irányítópultok olyan mérőműszereket tartalmazó, webes felületek, amelyek segítségével a dön-

PowerPivot alkalmazások felügyelete a SharePoint Server 2010 központi menedzsmen felületén

lesz szükség külön program használatára, mert az új verzióban már közvetlenül is lehet modellezni.

A Microsoft BI-portfóliójában a prezentációs eszközök másik csoportját a webes riportok megjelenítésére szolgáló Reporting Services és Report Builder alkotja. Amíg az Excel elsősorban az ad hoc elemzéseket támogatja, addig ez a két alkalmazás a statikus riportok eszköze.

A Report Builder kifejezetten az üzleti felhasználóknak szánt, riportkészítő alkalmazás, amellyel például térképeken vagy Visióban készült ábrákon – alaprajzokon, folyamatok mentén – is látványosan megjeleníthetők a riportok adatai. A Reporting Services segítségével a vállalati informatikusok fejleszthetnek és tehetnek közzé összetettebb riportokat. Figyelemre méltó, hogy ez a szolgáltatás a webes riportok adatait Atom kompatibilis dokumentumként (*feed*-ként) is át tudja adni más alkalmazásoknak. A webes riportok adatai így adatforrásként használhatók, mert a rájuk hivatkozó felhasználók automatikusan megkapják a frissített adatokat.

téshozók könnyen áttekinthetik a vállalat vagy egy-egy üzletág állapotát, mindenkor teljesítményét. Első ránézésre megállapíthatják, hogy a szervezet éppen hol tart a tervhez képest, jó ütemben közelít a kitűzött célokhoz vagy beavatkozás szükséges azok eléréséhez.

A PerformancePoint Services 2007-ben jelent meg önálló terméként, de azóta a SharePoint Portal Server részévé vált, és a 2010-es verziótól már csak onnan érhető el. Az architektúráis fejlesztéseken túl megújult a felhasználói felület is. Megjelent a tortadiagram funkció és az interaktív, többdimenziós lefűrés lehetőség, valamint az Analysis Services OLAP-kockájában beállított színkódolás támogatása.

Végső soron ezek az irányítópultok jelentik az üzleti intelligencia lényegét – a vállalat mindenkor teljesítményéről kapott releváns, naprakész és részletes, mégis könnyen áttekinthető és értelmezhető információt. Ahogyan Rafal Lukawiecki budapesti előadásában fogalmazott, a BI-t a jövőben PI-nek, *performance*, azaz teljesítményintelligenciának fogjuk nevezni.

Közösségi hálók az üzleti életben

Nemrégiben megjelent két, egymással összefüggő nemzetközi kutatás, amelyek a közösségi hálózatok vállalati használatát vizsgálják. A felmérések közül az egyik arra adott választ, hogy milyen mértékben használják a vállalatok külső kommunikációjuk során a közösségi (social networking) eszközöket, míg a másik a 250 főnél több alkalmazottat foglalkoztató közepes és nagyvállalatok körében vizsgálta a közösségi hálók mintájára épülő céges együttműködés előnyeit, illetve a sikeres csoportmunka kihívásait. Írta: Szalay Dániel

A Cisco két kutatásának főbb tanulságai közé tartozik, hogy a közösségi eszközök használata egyértelműen erősödik az üzleti életben. Olyannyira, hogy a közösségi hálók a marketing, a kommunikáció, a HR és az ügyfélszolgálat területén a vállalati eszköztár szerves részévé váltak. E területek felelősei felismerték a „párbeszéd” kommunikáció előnyeit az „egyirányú” kommunikációval szemben. **Kiderült, hogy a közösségi médiumok közül a megkérdezett szervezetek háromnegyede használja a közösségi hálózatokat.** A social networking mintájára a cégek olyan, üzleti szintű együttműködési technológiák bevezetését tervezik, amelyek ugyanolyan egyszerűen használhatók, gyorsak és széles körben elfogadottak, mint a legnépszerűbb közösségi hálók. *Padmasree Warrior*, a Cisco technológiai elnöke szerint a közösségi hálók megfelelői az üzleti világban az együttműködési technológiákon alapuló hálózatok lesznek.

HATÉKONYSÁGNÖVEVELÉS EGYÜTTMŰKÖDÉSI TECHNOLOGIAKKAL

A kutatások alapján az informatikai döntéshozók az üzleti hatékonyság javítása érdekében fektetnének be az együttműködési technológiákba. A megkérdezett informatikai döntéshozók és a végfelhasználók 96 százaléka tisztában van vele, hogy az együttműködési technológiák hozzájárulnak a jövőbeli üzleti sikerekhez. Különösen igaz ez a beszállítói láncoknál, ahol nemcsak a szervezeten belüli, hanem a céges határokon átívelő kommunikáció és együttműködés is döntő jelentőségű. Számos informatikai döntéshozó említette, hogy a következő évben növelni

fogja az együttműködési és csoportmunka-technológiákra szánt kiadások összegét, a videokonferenciát, a webes konferenciát és az IP-telefoniat említve legfontosabb fejlesztési területként. A megkérdezett informatikai döntéshozók 77 százaléka a csoportmunka-eszközökre fordított beruházások növekedésére számolt 2010-ben, ezen belül 56 százalékuk 10 százaléknál nagyobb növekedéssel számol.

FIGYELMEN KÍVÜL HAGYJÁK A HÁZIRENDET

A kutatás megállapításai között szerepel ez is: a végfelhasználók sok esetben figyelmen kívül hagyják a házirendet, hogy „el tudják végezni munkájukat”. Az alkalmazottak számos zavaró tényezőről beszámoltak a munkájuk során használt eszközökkel és alkalmazásokkal kapcsolatban. Ezek közé tartozik az együttműködési technológiák használatának korlátozása, az alkalmazások közötti integráció hiánya, az inkompatibilis formátumok (videó, adat, hang) és a rendelkezésükre álló együttműködési és csoportmunka-eszközök korlátozott száma. Ez összhangban van azzal a megállapítással, amely szerint a megkérdezett informatikai döntéshozók több mint fele jelezte, hogy a közösségi hálók használatát tiltó házirend van érvényben. **A megkérdezett szervezetek valamivel több mint fele (52 százalék) tiltja a közösségi hálózatok vagy hasonló együttműködéses eszközök munkahelyi használatát.**

Ugyanakkor minden második végfelhasználó (50 százalék) elismeri, hogy legalább hetente egyszer figyelmen kívül hagyja a közösségi hálók használatára vonatkozó céges tiltást, míg 27 százalékuk azt is bevallotta, hogy

a céges eszközökön a beállítást megváltoztatva használta már a tiltott alkalmazásokat.

A SZABÁLYOZÁS ÉS AZ IT SZEREPE

A közösségi hálók vállalati használatához megfelelő szabályozásra és természetesen az IT bevonására van szükség; mégis, a kutatásban részt vevő vállalatok közül csupán minden hetedik számolt be arról, hogy formális folyamatokkal szabályozzák a közösségi eszközök üzleti használatát. Ez azt jelzi, hogy a szervezetek vagy nem ismerik fel ezen eszközök vállalaton belüli hasz-

nátának potenciális kockázatát, vagy nem foglalkoznak vele. **Csak minden ötödik válaszadó jelezte a közösségi hálózati technológiák vállalaton belüli használatára vonatkozó házirendek alkalmazását.** A kutatásba bevont szervezeteknél a közösségi hálózatok szabályozása általában több döntéshozót érint, mint a hagyományos vállalati területek, mert még nem határozták meg egyértelműen, kihez tartozik a külső közösségi média használatára irányuló stratégia. Érdekesség, hogy csak minden tizedik válaszadó számolt be arról, hogy az informatikát közvetlenül bevonják a kifele irányuló közösségi hálózati tevékenységekbe. Bár az informatikai részleg jellemzően nem első számú döntéshozóként jelenik meg, a válaszadók felismerték, hogy a lehető legjobb eredmény elérése érdekében a közösségi média eszközeit a meglévő üzleti folyamatokhoz kell igazítani.

Szponzorált csiripelések a Twitteren

Szponzorált twittekkel is találkoznak a jövőben a világ egyik legnépszerűbb közösségi szolgáltatásának felhasználói. A Twitter illetékesének bejelentése szerint az új, Promoted Tweets (azaz szponzorált twittek) szolgáltatás lehetővé teszi, hogy a vállalatok hirdetéseket helyezzenek el a twitteres csiripelések között. A bejelentés azért fontos mérföldkő a cég életében, mert ez az első lépés abban az irányban, hogy a Twitter ténylegesen is bevételtermelő vállalattá váljon; a vállalatok számára pedig egy új lehetőség, hogy reklámértékű üzeneteikkel ezt a közösséget is megszólíthassák. A fizetett üzeneteket

egyébként „promoted” (azaz „szponzorált”) megjelöléssel látják el, a felhasználók ennek alapján el tudják különíteni azokat a „normál” tartalmaktól. *Biz Stone*, a Twitter egyik társalapítójának bejelentése szerint a fizetett tartalmak először a keresést követő találati oldalon jelennek majd meg, és várhatóan a felhasználók 10 százaléka látja majd őket. A Twitter egyébként már néhány partnerrel szerződött is, köztük a Best Buy-jal, a Bravóval, a Red Bullal, a Sony Pictures-szel, a Starbucksszal és a Virgin Americával. Az első hirdetések ezektől a multinacionális vállalatoktól érkeznek majd a közösségi oldalra.

IT-előrejelzés

A felhőalapú szolgáltatások nagyvállalati szintű technológiai színvonalat, hatékonyságot, megbízhatóságot és méretezhetőséget adnak, induló beruházási költség nélkül, havidíjas előfizetésért vagy használat alapján történő elszámolással. A Microsoft Windows Azure és BPOS szolgáltatása mostantól ezt kínálja a hazai fejlesztőknek és üzleti felhasználóknak. Írta: Kis Endre

A klasszikus alkalmazásplatformok nem adnak kellő támogatást a napjainkra jellemző üzleti szituációk megoldásához, például a munkaterhelés szezonális ingadozásának, a termék- és szolgáltatásportfólió dinamikusan változásának követéséhez – mutatott rá *König Tibor*, a Microsoft Magyarország főmérnöke a Windows Azure magyarországi bejelentésekor. – A vállalatnak versenyelőnyt adó alkalmazás fejlesztésekor az átfutási idő gyakran meghatározó fontosságú. A Windows Azure ezt a folyamatot nemcsak lerövidíti, hanem az új alkalmazás kiszolgálásához szükséges gépek beszerzését és üzembe állítását is feleslegessé teszi.

A szoftvert ugyanis a fejlesztő saját munkálműhelyében, a felhő helyi változatán fejlesztheti és tesztelheti, majd azt a Microsoft adatközpontjában üzemeltetett Windows Azure platformon futtathatja.

Ezért **a vállalat a terhelés növekedésével néhány perc alatt megsokszorozhatja az ügyfeleket vagy alkalmazottakat kiszolgáló szerverek számát, majd a roham elmúltával ugyanilyen könnyen visszaveheti a teljesítményből, miközben mindig a ténylegesen felhasznált erőforrások után fizet díjat.**

– Mindehhez a fejlesztők a már megszokott eszközöket, a Windows operációs rendszert, a Visual Studio vagy az Eclipse fejlesztési környezetet, a C#, Visual Basic vagy akár a PHP és Java nyelveket, valamint az SQL Servert használhatják – emelte ki *König Tibor*. – A felhőt pedig bármikor biztonságosan összekapcsolhatják meglévő, helyben futó rendszereikkel, így hibrid megoldásokat is létrehozhatnak.

Ezt a folyamatot a Microsoft Magyarország múlt heti fejlesztői konferenciáján is demonstrálta, ahol a Visual Studio 2010 és Team System 2010 mellett egy felhőben elérhető tesztkörnyezetet is bejelentett .NET környezetben dolgozó fejlesztőknek. Az alapkiépítésében ingyenesen használható, professzionális játszótér a sandbox.proserver.hu címen érhető el, és a Proserver Kft. adatközpontjában üzemel.

König Tibor
 főmérnök
 Microsoft
 Magyarország

HAZAI FEJLESZTÉSEK...

A felhő platformot a Windows Azure online szolgáltatásként elérhető operációs rendszer, az SQL Azure felhőben működő, relációs adatbáziskezelő, az interneten elérhető szolgáltatások és a helyileg telepített alkalmazások összekapcsolására szolgáló AppFabric integrációs eszköz, valamint az adatkezelési és

webszolgáltatások közzétételére szolgáló információs piactér, a Microsoft Dallas alkotja. A szolgáltatás hivatalosan április 9. óta elérhető Magyarországon, a Microsoft több hazai partnere azonban már régebben használja a Windows Azure-t.

– Internetes áruházunkat szeptember-októberre új szolgáltatásokkal bővítjük, amelyek fejlesztéséhez és üzembe helyezéséhez a Windows Azure platformot választottuk – számolt be a vállalat terveiről *Dallos István*, az alexandra.hu informatikai vezetője. – A jó skalázhatóságtól, rugalmasságtól és gyorsaságtól költségsökkenést és üzemeltetési hatékonyságot, a garantált magas rendelkezésre állástól, a teszt- és éles verziók közötti gyors átkapcsolás lehetőségétől biztonságot várunk.

A Cason által fejlesztett DIWICON SIMSIM rendszer távleolvasó esz-

közei fogyasztási adatokat gyűjtenek a közüzemi rendszerek mérőóráiról, és azokat kisfogyasztású, önszerveződő rádiós infrastruktúrára továbbítják. A kapott információkból a rendszer számlázási adatokat és profilokat számol, továbbá fogyasztási mérleggel segíti az infrastruktúra-hibák és a szabotázások felderítését a világ számos országában.

– Fő célunk a globális terjeszkedés, rendszereink már ma is nagy földrajzi kiterjedésű területeken működnek, ezért nagyon hasznos számunkra, hogy a Windows Azure egy elosztott platform, amellyel mindenütt gyorsan és gazdaságosan vezethetjük be szolgáltatásunkat – mondta *Szakács Ferenc*, a CASON Mérnöki Zrt. elnök-vezérigazgatója.

A cég júliusra tervezi az új rendszer béta-verziójának közzétételét, és ekkor jelenik meg a CompLex Jogi Adatbank online szolgáltatásának új verziója is, amelynek számításgényes alrendszerei futnak majd a felhőben. A vendegvaro.hu webhelyet fejlesztő simpleSoft Kft. pedig szeptemberre ütemezte a PHP-ben készült portáles indítását a Windows Azure platformon.

...ÉS EGYÜTTMŰKÖDÉS A FELHŐBEN

A hosztolt kommunikációs és csoportmunka-támogató Business Productivity Online Suite a Microsoft négy alkalmazását – Exchange, SharePoint, Office Communications és Live Meeting – teszi hozzáférhetővé az interneten keresztül, online szolgáltatás formájában.

A BPOS rugalmasan méretezhető munkakörnyezetet kínál. Ha a felhasználó igényei a létszámot vagy teljesítményt illetően változnak, a kiépítés előfizetési időszakon belül is dinamikusan, új beruházás nélkül bővíthető, miközben az adminisztrációs panel nem változik, így a menedzsment továbbra is egyszerű marad. A BPOS másik erőssége a biztonság. A szolgáltatás, amelyhez a Microsoft Online Services szerződésbe foglalt 99,9 százalékos rendelkezésre állást is garantál, a köztudottan védett

internet protokollokon és hibátűrő, redundáns hálózati architektúrára keresztül érhető el. A BPOS bevezetésére készülő vállalatok egy hónapig ingyenesen tesztelhetik a szolgáltatást, amelynek használatáért ezt követően felhasználónként 8,52 euró – hozzávetőleg 2260 forint – havidíjat fizetnek.

– A vállalatok alapvetően az üzleti hatékonyság növekedését várják az informatika alkalmazásától – mondta

Nagy Levente, a Microsoft Magyarország Office üzletágának vezetője. – A Microsoft BPOS ehhez a legkisebb vállalatok számára is nagyvállalati szintű eszközöket ad szolgáltatás formájában, a központi infrastruktúra adta minden költséglőnnyel.

Habár a szolgáltatások alapját adó alkalmazásokat közvetlenül a Microsoft üzemelteti saját adatközpontjaiban, a szolgáltatás

értékesítésében a cég hazai partnerei változatlanul fontos szerephez jutnak.

Ezek egyike a Zomputer Kft., amely tavaly novemberben kezdte tesztelni a BPOS-t, amelyet eddig nyolc ügyfelénél vezetett be.

– Közülük négyen már teljesen átálltak a BPOS használatára, olyan cégek is, amelyek infrastruktúrájában korábban még szerver sem működött – mondta *Zombory Zoltán*, a cég ügyvezető igazgatója. – Ügyfeleink különösen kedvezően fogadják, hogy az új szolgáltatást a próbaidőszaknak köszönhetően kockázat nélkül vezethetik be, és a havidíjas konstrukcióban gyakorlatilag beruházási költség nélkül vehetik igénybe.

A Delta Informatika Zrt. szintén az elsők között csatlakozott a programhoz.

– Társaságunk az elmúlt több mint 20 évben annak köszönhető fejlődését, hogy az új technológiai lehetőségek közül mindig sikeresen választotta ki azokat, amelyek valóban jelentős hozzáadott értéket adnak a felhasználóknak – mondta *Bátorfi Péter*, a Delta Informatika Zrt. műszaki vezérigazgató-helyettese. – Úgy gondoljuk, hogy a szoftverek és alkalmazások szolgáltatási modellben történő értékesítése az a terület, amelyre a magyar piacon most érdemes belépni.

Nagy Levente
 Office-üzletág vezető
 Microsoft
 Magyarország

Az e-book hajnala

A hordozható számítógépek megjelenése óta adott a lehetőség, hogy elektronikus dokumentumokat olvassunk papír nélkül akár utazás közben is. Az erre a feladatra szakosodott e-reader készülékek elterjedésével nyit a tartalompiac is – hamarosan hazai tartalmak is elérhetők lesznek. Írta: Egri Imre

Guttenberg óta sokat változott a világ. A nemrég még kizárólagosan használt nyomdai szedést fokozatosan felváltotta a digitális technika, így ma már nincs olyan kiadvány, amit ne számítógéppel állítanának elő. Legtöbbször élvezzük a papír ódon illatát, tapintását, a hangulatot, amit egy szép könyv áraszt, és hisszük, hogy ez sosem fog véglegesen kimenni a divatból. Régóta fennáll azonban az igény, hogy maga a könyv is digitális legyen, aminek rengeteg előnye lehet, különösen, ha tömegesen állunk át digitális alapokra.

e-READER, TE CSODÁS

A hagyományos könyv persze gyönyörű, készíthető olcsóbb, klasszikus fekete-fehér kivitelben, de lehet kiváló minőségű művészeti album is, a papír széles minőségskálán képes a szöveges és képi üzenetek hordozására. Nem mellékes azonban, hogy egyáltalán nem olcsó; a könyvek előállításának költségeinek jelentős részét kiteszi maga a nyomda, a gyártás. Egy regény általában nem túl nehéz és nagy, de egy többkötetes sorozat vagy egy atlasz, album már komoly megterhelést jelentene, ha magunkkal szeretnénk vinni. Ugyanez nem jelent gondot, ha felszerelkezünk egy elektronikus könyvolvasóval, e-readerrel.

Az e-readereket kifejezetten azzal a céllal tervezték, hogy elektronikus formátumú dokumentumokat tölthessünk rájuk, és azokat kényelmesen

olvashassuk bárhol. A beépített memóriába vagy memóriakártyára több ezer könyvet is felmásolhatunk és magunkkal vihetünk bárhova, ez pedig jóval több, mint a legtöbb házi könyvtár állománya. **Egy 10–40 dekagrammos szerkezetben tehát több tonna könyvnek megfelelő információs anyag is elfér, ami szó szerint nagy könnyebbség lehet.** Az sem mellékes, hogy ha elektronikus könyveket vásárolunk, azzal megkíméljük környezetünket a papírgyártás terhéért, tehát ezzel a gyakorlatban tehetünk valamit a jövőért.

Az első mobil e-bookolvasásra valóban alkalmas eszközök a Tablet PC-k voltak

e-PAPÍR, DE FEKETE-FEHÉR

Milyen egy e-bookolvasó készülék? Csak most kezdenek elterjedni az első igazán használható darabok, de technológiailag már most igen érdekes múlttal dicsekedhetnek az elektronikus könyvek és olvasók is. Maga a Dynabook koncepciót Alan Kay álmodta vázlatokba 1968-ban. Ő eredetileg gyermekek számára ta-

lált ki egy lapos kijelzős, tábla jellegű gépet. Az egyik első, korai megvalósítás a Xerox Alto volt 1973-ban, amely alapjában asztali jellegű számítógép. Ha hordozhatóságban nem is passzolt az eredeti koncepcióba, de grafikus kezelőfelület és a ma már általános desktop (pl. Windows Asztal) koncepciója volt. Az első olyan Dynabook koncepciót megvalósító eszköz, amelyet Kay érdemesnek tartott legalább a kritikai elemzésre, a Microsoft Tablet PC volt. Valóban, a viszonylag kis méretű, érintőképernyős táblagépek minden addigi eszközénél kényelmesebben használhatónak bizonyultak az elektronikus dokumentumok tárolására és olvasására, de nem voltak cél-eszközök, viszont kissé nehezek és szemfárasztók.

A legnagyobb probléma a noteszgépek vagy akár tenyérgépek olvasóként való használata esetén, hogy az aktív háttér-világítású képernyőfelület egyszerűen fárasztja a szemet. Akármilyen színű és stabilitású fény is világítják át az LCD-panelt, a szem számára ez alapvetően szokatlan, többórás kényelmes olvasáshoz szükség van egy passzív, pusztán a környezeti megvilágítás fényét visszaverő megjelenítőre.

Kapóra jöttek a papírmentes irodával kapcsolatos kutatások eredményei, és ezúttal is a Xerox PARC mondhatja magáénak a megoldást. **Az ő találmányuk a gyricon – e vékony, átlátszó műanyag réteg egy hordozón, amit akár sok millió – a nyomtatóporhoz (toner) hasonlóan elhelyezkedő – piciny golyócska alkot.** Az elektromos töltésű kétszínű és kétpólusú golyók olajjal megtöltött ágyukban szabadon forognak, illetve az elektromos tér megváltoztatásával megfordíthatók. Ezzel színváltásra kényszeríthetők, miszerint éppen világosabb vagy sötétebb oldalukat mutatják a szemlélő felé. A képet – áramfogyasztás nélkül – mindaddig megőrzik, amíg a lap átlagos elektromos erőterben van. Ebből a struktúrából állította elő az első elektronikus papírt a cég, amely meglehetősen papírszerű, akár hajlítható is.

e-KÖNYV, SÓT e-ÚJSÁG

Sokak számára lehet ismerős a látvány a sci-fi filmekből: az emberek elektronikus újságokat olvasgatnak a metrón, a lapok mérete lepedőnyi, akárcsak egy klasszikus hírlap, a papír fóliaszerűen áttetsző vagy fehér, és a főcímképek időnként videóvá változnak. Ez még erősen a jövő, de nem feltétlenül ködbe vesző távlatokban. Az LG januárban újságlapméretű, 25×40 centiméteres hajlékony kijelzőt dobott piacra, így a méret ma már nem akadály.

A mai e-readerek a monokróm (illetve szürkeárnyalatos) e-papír né-

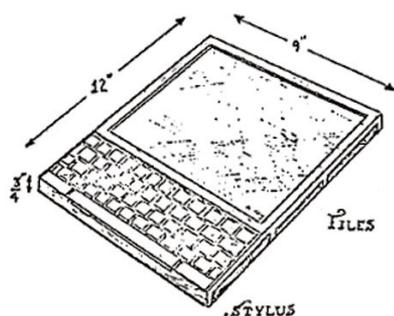
mileg továbbfejlesztett változataira épülnek. A Fujitsu Laboratories ugyan már 2005-ben bemutatta az e-paper technológia színes változatát is, mely hajlítható, reflektív, fóliaszerrű megoldás, színes feliratok, festmények vagy akár fotók megjelenítésére is alkalmas. **Az első színes olvasót, a 8 hüvelykes érintésérzékeny, 260 ezer szín megjelenítésére képes FLEPia-t még tavaly bejelentette a cég, de gyakorlatilag még mindig nem kapható.** Maradhatunk tehát egyelőre a fekete-fehér realitás talaján, de ne gondoljuk, hogy ez visszaveti az e-olvasópiac bimbózó sikerét. Egyre jobb eladásokat produkálnak a gyártók, az ismeretebbeket említve a Sony, a Samsung vagy akár az MP3 oldalról indult iRiver. A tartalom oldaláról közelítette meg a kérdést az Amazon Kindle, melynek már második változata is piacon van. Egyértelműen felfutó üzletágról van tehát szó. Kérdés, hogy van-e mit olvasni.

ÉLEDŐ ÜZLET

Talán kicsit visszafogottak voltunk az alcímmel, miszerint az üzlet éledőben van, illetve ez az állapot hazánkra igaz, nyugaton pedig már túlhaladott. A hagyományos könyveiről, filmjeiről is ismert Amazon.com (NASDAQ:AMZN) online kereskedés kínálata az idei évben átlépte a bűvös határt – több mint egymillió elektronikus dokumentum és könyv érhető el kínálatában. 2009 karácsonyának napján pedig megfordult az arány, és **először az elektronikus könyvkiadás történetében több Amazon Kindle-olvasóra tölthető elektronikus könyv fogyott, mint hagyományos papírkönyv.** Külön Kindle szekció áll rendelkezésre az elektromos dokumentumokon belül, ahol – a készülék igen zsenge életkora ellenére – már 390 000 e-book és e-doc kapható. Ez nagyon nagy kínálat ilyen rövid idő alatt.

Öröndetes, hogy az e-book üzlet egyik legnagyobb tartalomforgalmazója nem kívánja mesterségesen fenntartani a papíralapú kiadványok magas nyomdai költségekkel terhelt árát az e-book vonalon. Tízdolláros (9,99) szintre árazza be az Amazon az új könyveket és bestsellereket általában, de ezzel a méltányos árpólitikával nem mindenki ért egyet. Januárban kisebb botrányt kavart a cég

intézkedése, amikor eltávolította az Amazon.com-on a Buy gombocskákat a Macmillan Kiadó könyvei mellől. A kiadó ugyanis ragaszkodott ah-

Az e-bookolvasó öt koncepciója, a Dynabook

hoz, hogy maga diktálhassa az árat. Az Amazon félreérthetetlenül és hivatalos nyilatkozatban is kifejezte rosszallását a kérdésben, de kényszerűen engedett a nyomásnak, így márciustól már 12,99 és 14,99 dolláros áron vásárolhatók meg a Macmillan elektronikus könyvei.

A hagyományos könyvkiadók számára – hasonlóan a lemezkiadókhöz – az internet és a digitális technológia először is csapásként jelentkezett, megadva a lehetőséget a szellemi javak hatékony eltulajdonítására és terjesztésére. Ahogy a kinyíló technikai lehetőségek a zeneüzletben is váltásra kényszerítik az iparágat, úgy ez lassan a könyvkiadásban és más médiaterületeken is elkerülhetetlenné válik. A digitális fogyasztói tartalmakat általában nem nehéz feltörni, másolni és illegálisan megosztani, ezért erejük legnagyobb részét arra fordítják a jogtulajdonosok, hogy elrettentő reklámokkal („a letöltés – bűn”), negatív kampánnyal és precedens értékű perekkel próbálják meg visszatartani a felhasználókat. Ugyanakkor kezdetben nem kínáltak módot arra, hogy a vásárlók digitális eszközeikhez, életstílusukhoz illő módon szerezzenek be tartalmakat, vagyis filmeket, zenéket, kiadványokat. **Nagyon kényelmes a lemezipar és filmipar évtizedek alatt felépített, hosszú ideig pimaszul jól jövedelmező trónján ülve fényezni a koronát** és morogni, hogy a piszkos alattvalók a fekete, letölthető médiára kacsingatnak ahelyett, hogy megvennék a jócskán túlárzott lemezeket a boltokban. Amíg a tartalom digitális forradalmát nem kíséri az értékesítés és terjesztés online alapokra helyezé-

se és az árak racionalizálása, addig az „illegális” letöltés kapui igen hívogatók maradnak.

AZ ALMA SIKERE

Sokszor kitértünk már a sokak által imádott Apple termékeinek – gondoljunk a frissen megjelent iPadre – hiányosságaira, ugyanakkor tény, hogy az egyik első cégről beszélünk, amely szinte globális és nagyon is sikeres üzletet épített az online zeneeladásra. A zenében példaértékű az Apple iTunes sikere, amely iTunes zeneboltként indult, és kellemesen alacsony árakkal vonzotta magához a vásárlókat, pedig tévésorozatokot és filmeket árul. **Az Apple sikere nem a legkiválóbb technikai kivitelezésű készülékekre vagy akár fenyegetőzésre, hanem a vonzás elvére és a kerek megoldásra épül, mely mindenkinek jó üzlet.** Jó üzlet a vásárlónak, hogy akár számonként is vehet zenét, nem kell egy komplett albumot megvennie, amelyből aztán összesen két számot fog hallgatni, hanem elviheti csak azt, ami tetszik. A bolt nyitva éjjel-nappal és nem kell felkelni sem hozzá a kasszából. Az árak alacsonyak, 99 cent nem sok egy jó számért. Korrekt. Mindez üzlet a lemezkiadónak. Ugyanis az, aki megfizethető áron juthat tartalmakhoz, nem fogja letölteni illegálisan, az emberek nem kívánnak emiatt idegeskedni és ezzel pepecselni. A kiadó a pénzéhez jut, és pontosan annyit, amennyit megérdemel, vége a túlárzott zsákbamacska albumoknak. Az iPad megjelenésével – melyet alapvetően a vártnál jóval gyengébb és a fogyasztót korlátozó készüléknek tartanak sokan – az Apple üzletvilága erősen kibővült: tankönyvek, egyéb e-book kiadványok, alkalmazások és játékok is elérhetők a készülékhez. Lehet, hogy LCD-kijelzője a szemet fárasztja, de az is biztos, hogy megsokszorozhatja vele tartalom üzletágának sikereit a cég. A kiadók számára nagyobb árszabadságot biztosító iBookstore sok fejfájást okozhat még az Amazonnak.

HAZAI PÁLYA – KISEBB, DE INDUL!

A Budapesti Nemzetközi Könyvfesztiválon bemutatkozik két, az

e-bookforgalmazás piacán úttörő vállalkozás is. Az egyik a Bookline és a Líra közös leányvállalata, az eKönyv Magyarország Kft., a másik a Kossuth Kiadó vállalkozása, a multimediplaza.hu.

A multimediplaza.hu április 24-én indul mint Magyarország első online letöltőplázája, amely természetesen az e-book mellett más tartalmakat is kínál majd. Kezdetben kétszáz e-könyvből választhatunk, de képeket, ötven hangoskönyvet, térképeket, archív felvételeket is le lehet majd tölteni.

Szintén áprilisban indul a Bookline-Líra webáruház, a txtr.hu, melynek célja, hogy az angol és német nyelvű könyvek mellett minél több magyar nyelvű is elérhető legyen elektronikus formában. Ennek érdekében kisebb kiadókat is igyekeznek bevonni az üzletbe. Az e-könyvek ára itthon is 30–50 százalékkal lesz alacsonyabb a hagyományos könyvek árához viszonyítva. Sajnos az árelőnyből elvesz az áfa, amely e-book esetében nem 5, hanem 25 százalék. Az e-book áfacsökkentése lehetővé tehetné a piac lendületesebb indulását, ami már bizonyosan nem történik meg ebben a kormányzati ciklusban. **W**

Jön az első színes és szemkímélő e-reader, a Fujitsu FLEPia

Védtelen apróságaink

A hordozható eszközök nagy hátránya, hogy könnyen elveszíthetők, és onnantól új tulajdonosuk rendelkezik felettük. Van azonban néhány tipp, amivel van esély visszaszerezniük elhagyott notebookunkat. Írta: Horváth Ádám

ADataloss DB adatai alapján a 2009-ben bejelentett, 480 nagy volumenű, adat-eleni támadások 17 százalékát adták a notebooklopások (amit „csak” 14 százalékkal követ a rendszerfeltörés). Ez olyan magas arány, hogy semmi képp sem szabad akár vállalati, akár privát szinten figyelmen kívül hagynunk. A vállalatok ma alig-alig tesznek azért, hogy eltűnt gépeikről valamilyen információt kaphassanak vissza, a paranoiás rendszergazdáknak éppen elég, ha a jogos felhasználókat sanyargatják, az adattolvajoktól sajnos már nem igazán tartanak.

Nyilván a legfontosabb, amit tehetünk, hogy fizikailag védjük a gépeket, hiszen az a legjobb, ha el sem viszik (nem hagyjuk látható helyen magára, különösen nem autózúlésen).

Adatbiztonság szempontjából nagyon jó megoldás, ha az érzékeny adatokat titkosítva tároljuk gépünkön, így legalább a vállalati adatok nem tűnnek el, ha a gépet már amúgy elvitték. **Titkosításhoz kiváló és ingyenes megoldás a TrueCrypt, melynek segítségével egy olyan virtuális meghajtót hozhatunk létre gépünkön, amely valójában titkosított fájlként tárolódik a merevlemezben.** Előnye, hogy a virtuális meghajtót egyszerűen átmásolhatjuk akár egy USB-kulcsra is, hiszen csak egyetlen nagyméretű fájl másolásáról van szó. Kényelmetlensége persze, hogy újra és újra be kell írunk a jelszót a titkosított lemezhez, amit jó, ha nem papírra felírva tárolunk a gép mellett (sajnos a rendszergazdák itt is árral szemben cselekszenek, olyan bonyolult jelszavakat követelnek meg, amelyekre egyszerűen képtelenek visszaemlékezni a felhasználók: kisbetű, nagybetű, szám, speciális írásjel is legyen benne).

ENGEDJÜK HASZNÁLNI, VÉDJÜK SZOFTVERREL

Ha eltűnt gépünkhöz biztosítunk hozzáférést illetékteleneknek is, annak nyilvánvaló hátránya mellett előnye is van: ha óvatlan a „megtaláló”,

használni is fogja a gépet. Ha viszont használja, telepíthetünk olyan szoftvert rá, amely nyomon követi a felhasználó minden lépését, és ezt valamilyen módon a jogos tulajdonosának visszaküldi.

A webkamerával az új tulajdonosról is kapunk egy jó profilképet, amellyel segíthetjük a hatóságokat gépünk felkutatásában.

Az egyik legjobb ingyenes windowsos/linuxos megoldás a Prey, amelyet pontosan hordozható gépek megtalálására fejlesztettek ki. A megoldás viszonylag egyszerű: felrakjuk a gépre a Prey klienset, ami adott, beállított időközönként bejelentkezik a Prey-központba. Ha a központ webes felületén beállítjuk, hogy a gép eltűnt, és a rendszer ezt a választ küldi a Prey-kliensnek, akkor előre meghatározott utasításokat végrehajt a gépen, illetve elérhető adatokat küld vissza: IP-cím, asztal képernyőképe, webkamera képe, módosított fájl listája, az aktív hálózati kapcsolatok listája, illetve a beépített GPS vagy ismert WiFi-központ alapján a helyszín meghatározása. Mind olyan adat, amely elvileg megtalálhatjuk a gépünket. Emellett lehetőség van üzenetet küldeni az illetéktelen felhasználónak, vagy hangos riasztást bekapcsolni, hogy esetleg halljuk, ha már közel vagyunk gépünkhöz (például látjuk, hogy egy kávézóban használják a gépet, akkor a helyszínen bekapcsolhatjuk a riasztást).

Kellemes meglepetés, hogy a Prey Linuxra (Ubuntu) nagyon egyszerűen telepíthető, és grafikus beállításokkal vezérelhetjük (egyéb Linuxra kézi telepítés szükséges). Ez nem szokott jellemző lenni a linuxos szoftverekre, ügyes megoldás! A Prey weblapján a letöltésre automatikusan azt a klienst kínálja fel, amelyen rendszeről látogatjuk (Windows, Linux, Mac OS), így a fejlesztők nagyon kitettek magukért.

Sajnos az általunk tesztelt, régi, 8.1-es Ubuntu a Prey valahol elszállt, és nem tudott adatokat küldeni a gépről a központba, ráadásul erről a naplóban sem találtunk semmilyen bejegyzést. Az újabb Ubuntu rendszereken már nincsen gond vele.

A Prey üzleti modellje viszonylag egyszerű: magáncélra (három eszköz-ig) ingyen használhatjuk, felette fizetni kell érte, ám még mindig jóval kevesebbet, mint a konkurens, csak üzleti megoldásokért.

Sajnos a Prey nem rejtozkodik különösebben jól, ami főképp platformfüggetlenségére vezethető vissza. Néhány megoldással ellentétben az operációs rendszerre, és nem a BIOS-ba települ, így egy ügyes megtaláló észreveheti és kikapcsolhatja a rendszert (az ilyen felhasználók persze teljesen

adásul minden rendszeren bekerül a Start menübe a Prey beállítás, ami újabb árulkodó jel a megtalálóknak (furcsa megoldás a platformfüggetlenség miatt, hogy az időzítést Windowson is a *NIX rendszerekről ismert CRON végzi, azt is telepíti magával a Prey).

HA ELTŰNT

Ha nyoma vesz egy megfigyelt gépünkhöz, akkor mindössze annyit kell tennünk, hogy bejelentkezzünk az online felületre, beállítjuk, hogy a gép hiányzik, és várunk/reménykedünk, hogy internetközelsbe kerül a gép valamikor. Windowson a Wi-Fit is bekapcsolja a Prey, ha erre kérjük, és úgy próbál valamilyen közelben lévő WiFi-ponthoz csatlakozni.

A felhasználói tábor amúgy igen széles, a fejlesztők szerint naponta több mint 10 millió „bejelentkezést” fogadnak az eszközökről világszerte (ha átlagos, 20 perces bejelentkezéssel számolunk, az is közel 150 ezer aktív felhasználót jelent).

Ha szerencsénk van, a Prey elküldi a kért adatokat a gépről, amelyeket szintén az online felületen tekinthetünk meg. Ha még nagyobb szerencsénk van, a webkamerával az új tulajdonosról is kapunk egy jó profilképet, amellyel segíthetjük a hatóságokat gépünk felkutatásában.

A szoftvernek persze sötét oldala is lehet, hiszen ha feltelepítjük valaki gépére tudta nélkül, akkor folyamatos jelentést kapunk róla, hogy mit néz, mit csinál, honnan internetezik a felhasználó, mindezt anélkül, hogy erről tudomást szerezne.

ÖSSZEGZÉS

A Prey igen jó eszköz eltűnt notebookok megtalálására, hiszen ha csak pár százalékot sikerül így újra megtalálni, a hatóságoknak akkor is lényegesen könnyebb dolguk van az elkövetőket vagy esetleg elkövetői hálózatokat felderíteni. Céges szinten, ahol szinte minden munkatárs notebookkal dolgozik, pedig szinte egyenesen kötelező valamilyen szoftvert használni, mert igen sok gépet hagynak el a dolgozók.

Bejelentkezik egy eltűnt Prey gép – az új tulajdonos éppen konfigurációs állományokat szerkesztett

újra is telepíthetik az operációs rendszert, akkor is eltűnik a Prey).

Windows rendszereken az alapértelmezett telepítési könyvtár a C:\Prey, ami nagyon szerencsétlen, rá-

Ethical Hacking konferencia 2010 a NetAcademia szervezésében!

A konferencia programja

A web diszkrét bája, avagy milyen mély a nyúl ürege
Előadó: Illés Márton (BalaBit, Product Manager) és Gyöngyösi Péter (BalaBit, Product Architect)

Penetration Testing Live, avagy vakrepülés a neten át
Előadó: Zsíros Péter, CEH, CISSP

Registry a memóriában, avagy az átmeneti emlékezet zavar tünete
Előadó: Barta Csaba (Deloitte, vezető IT biztonsági tanácsadó, CHFI)

Információs háború, avagy hackerek a hadseregben
Előadó: Kovács László (Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem, oktató)

Légből kapott biztonság (!), avagy 911-802.11?
Előadó: Kocsis Tamás (biztributor, CTO, Aruba NCE) vs. egy hekker

Az ASP.NET és a biztonság, avagy bízhatunk-e egy 10 éves platformban
Előadó: Balássy György (BME, Microsoft regionális igazgató), MCTS, MVP

Digitális tojásvadászat, avagy hogyan érjük el a payload-unkat, ha azt sem tudjuk hol van
Előadó: Kabai András (PTA CERT-Hungary, IT Security Specialist, OSCP, GPEN)

Patch-alapú sebezhetőség-analízis, avagy hibakeresés Dr. House módra
Előadó: Buherátor (SilentSignal, IT biztonsági szakértő, <http://buhera.blog.hu>)

Bónusz filmvetítés: **Komputerképek (Sneakers)**, amerikai thriller (1992)

Házigazda: Fóti Marcell (NetAcademia, ügyvezető)

Tudnivalók

A konferencia időpontja: 2010. április 29., csütörtök

Helyszín: Cinema City Aréna,
1087 Budapest, Kerepesi út 9.

Részvételi díj: magánszemélyeknek bruttó 20.000 Ft, céges résztvevőknek 25.000 Ft + Áfa.

A résztvevők 10%-os kedvezményre jogosító kupont kapnak, mely a NetAcademia bármely EC-Council képzésére beváltható.

További információ és jelentkezés:
www.netacademia.net/konferencia

Ha biztosan ott szeretne lenni, a tavalyi tapasztalatok alapján érdemes minél előbb jelentkeznie.

CISA, CISM, CISSP tanúsítvánnyal rendelkező résztvevők számára a konferencián történő részvétel 6 CPE pontot ér.

Támogatók

Médiatámogatók

Szolgáltatások:

DVD Authoring

CD, DVD sokszorosítás

Egyedi CD, DVD írás

Csomagolás és logisztika

Elérhetőségek:

8000 Székesfehérvár, Aszalvölgyi u. 7. tel.: 22/533-571 fax.: 22/533-599 e-mail: vtcd@vtcd.hu www.vtcd.hu

authoring stúdió: 1021 Budapest, Hűvösvölgyi út 54. tel.: +36 1 3921-217 fax: +36 1 3921-238 e-mail: authoring@vtcd.hu

Minőség, tapasztalat, megbízhatóság...

VTCD VIDEOTON
Kompaktlemez-gyártó Kft.

Paul Allen és Bill Gates: győztes párosnak bizonyult

Mérlegen három és fél évtized

Sok jelentős eseményt látott 1975. Saigon kapitulációjával véget ért a vietnami háború, Magyarországon kihirdették az új KRESZ-t, elhelyezték a paksi atomerőmű alapkövét, és felavatták a zánkai úttörőtábor... És nem mellesleg megalapították a Microsoftot. Írta: Molnár József

A Microsoftot 35 évvel ezelőtt, 1975. április 4-én Bill Gates és Paul Allen alapította Albuquerque-ben azzal a céllal, hogy BASIC fordítóprogramot fejlesszenek és árusítsanak. Az apró kis garázscég napjainkra a föld egyik legnagyobb vállalatává nőtte ki magát, világszinten több mint 88 ezer embernek ad munkát. Az elmúlt 35 év természetesen nem csak a sikerekről szólt. Mérleget vonunk, felidézzük a legemlékezetesebb pillanatokat.

1975-ben, a Microsoft alapításának évében Bill Gatesék mindössze 16 005 dollár bevételnek örülhettek, amely a MITS Altair 8800 gépekhez eladott BASIC programjukból jött össze. Összehasonlításképpen 2008-ban – a redmondi szoftvercég legjobb pénzügyi évében – már 60,42 milliárd forgalmat bonyolítottak, és 17,68 milliárd dollár profitot termeltek.

A LEGJOBB ÜZLET

1980 novemberében a Microsoft megállapodott az IBM-mel, hogy utóbbi akkor még szigorúan titkos személyi számítógépéhez Bill Gates cége szállítsa az operációs rendszert, amely a később méltán híres MS-DOS lett (korábbi nevén PC-DOS). A teljes igazság azonban az, hogy a DOS első verzióját a nevéől eltérően nem a Microsoft készítette, hanem a Seattle Computer, amellyel egy nappal az IBM-szerződés után szintén megállapodtak Gatesék. Utóbbi cég vállalta a QDOS (Quick-and-Dirty

Operating System) átírását, miközben nem tudták, hogy a Microsoftnak mi a célja a megszülető operációs rendszerrel.

Ráadásul az átdolgozott QDOS a CP/M operációs rendszer alapjain épült, amely készítője, a Digital Research volt az IBM első számú favoritja, ám idővel a két cég tárgyalásai megakadtak. Ennek köszönhetően kerülhetett egyáltalán képbe a Microsoft, amely ráadásul a szerződésben biztosította, hogy a DOS-t másnak is eladhassa. Így üzleti manőverezésének köszönhetően, a Digital Research és a Seattle Computer helyett Bill Gates cége indulhatott el világhódító útjára.

A LEGÜGYESEBB FELVÁSÁRLÁS

1987 júliusában a Microsoft pottom 14 millió dollárért felvásárolta a Forethought szoftverfejlesztő céget, amely korábban a Macintosh rendszerekre készített több programot. Érdeklődésüket leginkább a maces Presenter prezentációkészítő alkalmazás keltette fel, amely később a PowerPoint nevet kapta. A megvásárlás később a Microsoft Office irodai programcsomag egyik zászlóshajója lett.

A LEGMEGLEPŐBB BEFEKTETÉS

Hosszú rivalizálás után 1997 augusztusában a Microsoft úgy döntött, hogy segít a pénzügyi nehézségekkel küszködő versenytársán, és 150 millió dollár értékben

szavazati jogot nem biztosító Apple-részvényt vásárolt. Cserébe a Microsoft zöld utat kapott az Office for Mac számára, valamint Steve Jobs cége beleegyezett, hogy az Internet Explorer is bekerüljön a Macintosh rendszerekbe. Idővel mindez azonban köddé vált, és a megerősödő Apple képes volt a Microsoft segítségével nélkül is boldogulni.

A LEGVITATOTTABB LEVÉL

1976 februárjában Bill Gates nyílt levelet írt a Homebrew számítógépes klub tagjainak, amelyben felrótta a BASIC szabad másolását. Az ügy előzménye, hogy egy korábbi klubtalálkozón valaki bevitte a Microsoft Altair BASIC programját tartalmazó szalagot, amelyről Dan Sokol több mint 70 másolatot készített, majd azokat ingyenesen szétosztotta.

Gates levelében figyelmeztette őket arra, hogy jogsértő, amit művelnek. Ezt a közösség tagjai nem értették, ugyanis a hetvenes években teljesen elfogadott volt a programok másolása, s ez volt az első eset, hogy valaki fellépett a „kalózok” ellen.

A LEGKEDVELTEBB OPERÁCIÓS RENDSZER

A Windows 7 jó fogadtatása ellenére egyelőre nem állíthatjuk, hogy minden idők legnépszerűbb microsoftos operációs rendszere lenne. A címre így holtversenyben az MS-DOS 5 és a Windows XP esélyes. Az 1991 júniusában megjelent DOS ugyanis stabil volt, felejtetve az MS-DOS 4 hibáit. Ugyanez igaz az XP-re is, amely lassan immár 9 éve örvend hatalmas népszerűségnek, a Vista nagy bánatára.

A LEGUTÁLTABB OPERÁCIÓS RENDSZER

Fentebb nem véletlenül került elő az MS-DOS 4 és a Windows Vista, amelyek a Windows ME-vel egyetemben versenyeznek a legkevésbé kedvelt Microsoft operációs rendszer címéért. **Az MS-DOS 4 anno finoman szólva is elkapkodott volt, és a felhasználók igyekeztek azt elkerülni**, vagy az MD-DOS 3.3-as verzióját használva, vagy áttérve a rivális Digital Research által készített DR-DOS 3.41-re. A Windows Vistánál utóbbi csúfság nemigen esett meg, hiszen a felhasználók zöme egyszerűen maradt a már

Steve Ballmer, a megosztó vezér

megkedvelt XP-nél, míg a Windows ME nem volt képes komoly piaci részesedés elérésére. Sőt sokan talán a mai napig sem tudják, hogy létezett. A számos kritikus hang miatt e versenyben mégis a Vistát hirdessük meg „győztesnek”, amely alaposan megtépázta a Windowsok renoméját.

A LEGINKÁBB VÁRT RENDSZER

Igaz ugyan, hogy az MS-DOS 4 bakija után sokan várták az MS-DOS 5-öt, mégis, a Vista felsülését követően a legnagyobb várakozás a Windows 7-et követte. Az XP nyolcéves uralkodása erre táptalajt adott, ráadásul kimondva-kimondatlanul a hetedik Windows az, aminek igazából a Vistát szánták (beszédes módon a verziószáma is 6.1). Az eddigi eladási adatok ezt bizonyítják, hiszen a hetes már elnyerte a Microsoft legjobban fogyó operációs rendszerre címét, és több kutatás is bizonyította, hogy a vásárlók elégedettek a Windows 7-tel.

A LEGMASSÍVABB RENDSZER

1993 júliusában jelent meg a Windows NT, amely a korábban már emlegetett OS/2 projekt keretén belül született. Az elsősorban vállalati felhasználóknak célzott rendszer nagy előrelépést jelentett az akkori Windowsokhoz képest, mivel már egyáltalán nem DOS-alapokon építkezett. Sokkal stabilabb és biztonságosabb volt, mint a Windows 3.1, ráadásul az első 32 bites operációs rendszer volt. 1998 októberében a Microsoft bejelentette, hogy elhagyja az NT nevet, amit Windows 2000-re cserélt. Sőt az NT szolgáltatás alapjául az XP és az utána következő kliensoldali rendszereknek is, így a mai Windows-felhasználók áttételesen a Windows NT leszármazottjait használják.

A LEGSIKERESEBB PÁROSÍTÁS

A 90-es évek elején jó húzásnak bizonyult az elsőként Macintoshhoz készített Office irodai programcsomag megjelenése (amit később a windowsos megoldás is követett), amelybe a Microsoft bepréselte a Word (korábbi nevén: Multi-Tool Word) szövegszerkesztő, az Excel táblázatkezelő és a PowerPoint alkalmazásokat. E szoftverek ugyanis

korábban csak egyenként voltak beszerezhetőek, így programcsomagba rendezésükkel a vállalkozások egyszerre megvásárolhatták a számukra fontos alkalmazásokat, és ez idővel remek húzásnak bizonyult, hiszen a Windowsokhoz hasonlóan az Office is stabil piaci részesedéssel rendelkezik mind a mai napig.

Ennél a pontnál érdemes még egy érdekes tény is megemlítenünk. **A Microsoftnak ugyanis nem az Excel az első táblázatkezelője. Elődje, a MultiPlan azonban nem volt sikeres, így kellett egy másik program, amely képes volt megszorongatni az akkoriban népszerű Lotus táblázatkezelőt.** A projektben a szoftver az Odyssey kódnevet kapta, utalva Homérosz művére, melyben Odüsszeusz társaival egy szigeten rekedt, miután elfogyasztotta a lótusz gyümölcsét.

A LEGGYŰLÖLTEBB HÚZÁS

Nem kis felzúdulást okozott a felhasználók körében a Windows Genuine Advantage (WGA) kalózvédelmi eszköz megjelenése 2006 nyarán. Sokaknak egyrészt nem tetszett a szigor, hiszen a beépülő modul figyelmezteti a felhasználóját, ha nem eredeti a Windows rendszere, másrészt bizonyos frissítések sem települnek mindaddig, amíg nem hitelesítettük a segítségével platformunkat. Ez sok esetben – leginkább a kalóz Windowsok esetén – azt jelentette, hogy a felhasználók inkább lemondtak a Windows Update szolgáltatásán érkező frissítésekről, nehogy letiltsák a rendszerüket. **Mind ez végső soron a támadóknak kedvezett, akik rengeteg nem naprakész géppel találták szembe magukat, és megköszönték a Microsoftnak a „segítségét”.** A másik problémás komponens a WGA Notification Tool, amely eszköz meghatározott időnként hazaszól a Microsoftnak, jelelve gépünk főbb hardverkomponenseit, ami sokak szemében szintén fekete pont. Vagyis e két tényező miatt összességében a felhasználók inkább a pokolba kívánják a WGA-t, mint a mennyekbe.

A gyűlöletet erősítette ráadásul a Windows Genuine Advantage szervereinek 2007. augusztus végi összeomlása is, amikor a legális Windows rendszerek tömegesen

hitték lopottnak magukat, csökkentett funkcionalitásra váltva.

A LEGNAGYOBB VÁRAKOZÁS

A Microsoft nem kevesebb mint 300 millió dolláros bevezető kampányát nehéz volt figyelmen kívül hagyni a kilencvenes évek közepén Amerikában. Képesek voltak az Empire State Buildinget is a Windows 95 színeivel kivilágítani, lelógatni egy majd' száz méter nagyságú plakátot a torontói tévétoronyról, de kifizették a másfél milliós példányszámú londoni *Times* magazin egy számának nyomdaköltségeit is. A számítástechnikai boltok 1995. augusztus 24-én pontban éjjélkor nyitottak, hogy a vásárlók minél hamarabb hozzájussanak a szoftverhez. A felhajtás meghozta a gyümölcsét: a Microsoft 40 millió példányt adott el a Windows 95-ből csak az első évben.

A LEGROSSZABB FELÜLET

Vajon lehet-e olyan „a valaha volt 10 legrosszabb szoftver” listát írni, amelyen a Microsoft Bob nincs rajta? Nem valószínű. Maximum csak akkor, ha az író elfeledkezik az 1995-ös programról, amelynek célja egyébként nem volt: megkönnyíteni a Windows 3.1 és Windows 95 alatt az informatika területén teljesen laikusok munkáját. Ez nem sikerült, sőt a szoftver csúfos kudarcot vallott. Egyrészt túl nagy volt az erőforrásigénye, másrészt a barátságos felülete túlságosan baráttira sikeredett, s a felhasználóknak már az a gondolatuk támadhatott, hogy komplett idiotáknak képzelelik őket a fejlesztők. Érdekeség, hogy itt is megjelent már az Office segéd elődje: Rover, a kutya. De Gem Gézához hasonlóan ő is inkább csak idegesített, mint segített. A Bob nem is érdemel több szót, a videó többet ér minden szónál.

A LEGJOBB IGAZOLÁS

Steve Ballmerről megoszlanak a vélemények; mivel a Microsoft jelenlegi első emberéről beszélünk, ezért kétségtelenül nevezhetjük a Microsoft legjobb igazolásának (a második helyre *Ray Ozzie* esélyes). Bill Gates még a Harvardról ismerte, és szorgalma miatt figyelt fel rá. Az egyetem elvégzése után Steve Ballmer a Procter & Gamble-nél helyezkedett el, ahol

Charles Simonyi: a második magyar űrhajós, aki nagyban hozzájárult a sikerhez

nincs mit szépíteni, egy Coldsnap Freezer Dessert Maker nevű fagylatot árult (később a jelek szerint, e tapasztalatait kamatoztatta az említett Windows reklámnál is), ám miután felmondott, Bill Gates a Microsofthoz hívta őt, amire szinte azonnal igent mondott.

Ezt követően a Microsoft meghatározó arca lett, és Bill Gates visszavonulását követően átvette a szoftvercég irányítását. Steve Ballmer azóta is megosztja a közéletet, heves viselkedése sok beszédtemát ad. Emlékezetes például az egyik rendezvényen történt bejövetele, vagy a fejlesztők fontosságát hangsúlyozó színpadi produkciója.

A LEGVESZEDELMESEBB ELLENFÉL

1998. szeptember 4-én két stanfordi diák, *Larry Page* és *Sergey Brin* megalapította a Google-t, és ezzel megszületett a Microsoft modernkori fő ellenfele. Az újonnan alakult Google ugyanis idővel nem elégedett meg a letarolt keresőpiaccal, hanem új területekre merészkedett. Így mára többek között az Office-nak a Google Apps alkalmazásaival, az Internet Explorernek a Google Chrome böngészővel, a Windows 7-nek pedig a hamarosan megjelenő Chrome OS rendszerrel kell összezsapnia. **Sok területen a Google számára áll a zászló, de a Microsoft az utóbbi időkben igyekszik hatékonyabban fellépni a riválisa által uralt területeken,** gondolunk itt a Bing erőteljes kampányára és a Microsoft online szolgáltatásaira. Nagy csata várható közöttük, így valószínűleg a redmondi szoftvercég 40 éves születésnapján is lesz majd miről beszélni. 🚩

A **COMPUTERWORLD** Biztonsági szolgáltatások mellékletét hirdetőnk támogatták. Elkészítésében közreműködtek: Kristóf Csaba szerkesztő, Sz. Erdős Judit olvasószerkesztő, Berényi István tördelőszerkesztő. Felelős kiadó: Biró István, az IDG Magyarország Lapkiadó Kft. ügyvezetője

Szolgáltatásalapú IT-biztonság

A biztonsági szolgáltatások igénybevétele, illetve egy teljes vagy részleges védelmi rendszer működtetésének kiszervezése nemcsak egy megfontolandó alternatívát jelenthet az IT-infrastruktúrák megóvása során, hanem sokszor nélkülözhetlenné is válhat.

Egyre komolyabb fejtörést okoz az információbiztonság teljes körű és folyamatos biztosítása a kisebb cégektől egészen a nagyvállalati körökig. Természetesen minél heterogénebb környezetű, minél több adatot és ügyfelet kezelő szervezetről beszélünk, annál több nehézségre derül fény, amelyek megoldásához sok esetben külső, szakértői segítséget is igénybe kell venni. Amikor viszont egy harmadik fél kerül képbe – főleg valamilyen biztonsági szolgáltatás kapcsán –, akkor komoly bizalmatlanság alakulhat ki. Ez azonban nem is feltétlenül jelent hátrányt, hiszen valóban megfontoltan kell választani egy-egy olyan partnert, akinek nemcsak megfelelő kompetenciája van, hanem képes megfelelni a bizalmi elvárásoknak is.

ELLENTMONDÁSOK A FELHŐK KÖRÜL

A Gartner az egyik nemrégén kiadott felmérésében egy érdekes ellentmondásra világított rá. Köz-

tudott, hogy a felhőalapú szolgáltatások terjedését nagymértékben hátráltatja a biztonság, hiszen sok szervezet nem szívesen szolgáltatja ki a bizalmas adatait olyan szolgáltatóknak, akikről gyakran azt sem lehet tudni, hogy a szervereket mely államokban üzemeltetik. A Gartner felmérése ugyanakkor azt mutatja, hogy azon cégek, amelyek ki szeretnék használni a cloud computing vívmányai által jelentett, valóban komoly előnyöket, sokszor minden biztonsági megfontolást félretéve választanak szolgáltatót. Ezt bizonyítja az is, hogy a megkérdezett IT-biztonsági szakembereknek csak a 20 százaléka mondta azt, hogy a cégénél a biztonsági csapatot bevonták az egyeztetésekbe egy felhőalapú szolgáltatás kiválasztása előtt. Mindez pedig oda vezethet, hogy nemcsak az ilyen jellegű szolgáltatások bevezetése válhat aggályossá, hanem az üzemeltetés során felmerülő adatbiztonsági kérdések sem lesznek megfelelően

kezelhetők. Természetesen mindez nem azt jelenti, hogy a felhőalapú szolgáltatásokat ne lehetne biztonságosan igénybe venni. Viszont a szolgáltatóválasztásnál arra kell törekedni, hogy minden szükséges biztonsági és jogi feltétel adott legyen ahhoz, hogy az adott szervezetet érintő meghatározott követelmények maradéktalanul teljesülhessenek, és a felelősségi körök lehetőleg minél pontosabban tisztázódjanak.

TERVEZHETŐ ERŐFORRÁSOK

A biztonsági szolgáltatások a mindennapjainkban – különösen a hazai viszonyokat figyelembe véve – elsősorban még nem a felhőalapú megoldásokra terjednek ki, hanem azokra a területekre, amelyek személyes közreműködést és speciális szakértelmet igényelnek. A biztonsági megoldások működtetésének, illetve az egyes védelmi megoldások bevezetésének és üzemeltetésének kiszervezése azonban „felhők nélkül” is komoly dilemmát jelenthet a cégek számára. Előbb-utóbb viszont sor kerül arra, hogy a biztonsági infrastruktúra egészének vagy egyes részeinek kialakításába, illetve felügyeletébe külső céget is bevonnak. Ennek leginkább az az oka, hogy az IT-biztonság szakterületeit csak megfelelő kompetenciával rendelkező szakemberek tudják képviselni, akiknek sem a képzésük, sem

a foglalkoztatásuk nem olcsó mulatság. Ezzel pedig el is érkeztünk oda, hogy az IT-biztonság kiszervezését is erőteljesen motiválhatják a költségtényezők. Emellett nyilvánvalóan fontos szempont az is, hogy az outsourcing kiszámíthatóbbá teszi az IT-biztonságra fordított kiadásokat, valamint tervezhetőbbé teszi a rendelkezésre álló emberi és védelmi erőforrásokat, amelyek akkor állíthatók csatasorba, amikor azokra éppen szükség van.

MIT SZERVEZZÜNK KI?

Erre a kérdésre általánosságban az a válasz szokott elhangzani, hogy minden olyan védelmi feladat kiszervezését célszerű fontolóra venni, amelynek ellátásához különös szakértelemre van szükség, és amelynek harmadik fél általi elvégzése nem kockáztatja az előírásoknak való megfelelést. Ugyancsak mérlegelni kell azt is, hogy például a technikailag jól támogatott, és ezért első ránézésre nem túl nagy kihívást jelentő vírusvédelem területén az adott szervezet a saját szakembergárdájával helyt tud-e állni egy esetleges (akár több ezer számítógépet érintő) komolyabb vírusfertőzés esetén. Ez egyben azt is jelenti, hogy a „Mit szervezzünk ki?” kérdést célszerű mindig az egyedi rendszerek, környezetek figyelembevételével körüljárni.

Biztonság egy harmadiktól

Az ISO 27001 a harmadik fél által nyújtott szolgáltatások biztonsági szempontból történő kezelésével szemben is támaszt követelményeket. Ezek értelmében többek között biztosítani kell a szolgáltatásra kötött megállapodásban foglalt biztonsági intézkedések megvalósítását,

fenntartását, miközben az adott szolgáltatásokat folyamatosan figyelni és rendszeresen auditálni kell. Mindezek mellett a változáskövetés sem szorulhat háttérbe, ennek keretében a folyamatok és kockázatok újraértékelését is szükséges időről időre elvégezni.

Hálózatbiztonság

A SCI-Network hálózatbiztonsági portfóliójának legújabb megoldásairól *Kocsis László* vezérigazgatót kérdeztük.

– Miként kezelik a biztonságot hálózat-integrációs szolgáltatásaik esetében?

Kocsis László: Nagyon fontos, hogy mi, akik adott esetben megtervezzük, és meg is építjük ügyfelünk hálózatát, rendelkezünk a biztonsági aspektusokat is lefedő szakismeretekkel, és tisztában legyünk a belső folyamatokkal. Az ügyféloldali dokumentumok, security policyk stb. sokat segítenek nekünk, hogy az ügyfél biztonsági igényeinek leginkább megfelelő, a belső folyamatokhoz legjobban illeszkedő megoldásokat szállítsuk. Eddigi tapasztalataink szerint még a jelentősebb hálózatokkal és erős belső kompetenciával rendelkező ügyfeleknél is gyakori, hogy nincsenek dokumentált biztonsági folyamatok, előírások.

– Milyen védelmi kihívások megoldásában tud a SCI-Network segíteni?

K.L.: A korábban tipikusnak mondott tűzfal, központi levélszűrés és ví-

rusellenőrzés mellett egyre gyakoribb az igény a VPN-megoldásokra és a weblapú tartalomszűrésre is. Többek között ezeken a területeken is megfelelő kompetenciával rendelkezünk. A széleskörűséget jól mutatja, hogy jelenleg is folyamatban van egy olyan belső hálózatbiztonsági figyelő- és menedzselőrendszer projektünk, amelynek során a Cisco NAC (Network Admission Controll) rendszerét vezetjük be egy sok telephelyes, több ezer felhasználós vállalati környezetben.

A többéves hálózatos KSZF jelenlétünk, tapasztalatunk révén, a tavaly először meghirdetett, IT-biztonságra specializált KSZF keretein belül is biztosítani tudjuk szakértelmünket, eszközeinket, megoldásainkat. Az állami szektor mellett természetesen a vállalatokat és egyéb szervezeteket is képesek vagyunk kiszolgálni. A SCI-Network aktív a GOP/KMOP pályázatokban is, amelyek esetében ügyfeleink pályázatának szakmai előkészítője, illetve a projektek megvalósítójaként is közreműködünk.

biztonsag@scinetwork.hu

- ▶ **Átfogó biztonsági megoldások és kapcsolódó szolgáltatások a tervezéstől – a projektmenedzsmenten keresztül – a rendszer-üzemeltetésig**
- ▶ **A kínált megoldások a következő feladatok ellátására alkalmasak:**
 - Központi és fiókirodai tűzfal/UTM megoldások
 - IPSec és SSL VPN kialakítása
 - Behatolásdetektálási és megelőzési (IDS/IPS) rendszerek
 - Web/e-mail tartalomszűrő, vírusvédelmi és NAC alkalmazások
- ▶ **Megoldásokat kínálunk a KSZF vagy a GOP/KMOP pályázatok keretein belül is**

További információkért látogasson el honlapunkra:
www.scinetwork.hu

SCI-NETWORK

Távkozási és Hálózatintegrációs zRt. • 1142 Budapest, Erzsébet királyné útja 125. • telefon: 06 1 467-7030

COMPUTERWORLD
KONFERENCIA

2010. április 28.

Helyszín: **Vista Rendezvényterem**
(1061 Budapest, Paulay Ede u. 9.)

Virtualizáció 2010

A desktoptól a felhőig

A rendezvény főbb témakörei

- Trendek a virtualizáció piacán (piaci elemzés)
- Szerverkonszolidáció és virtualizáció
- Tárolórendszerek virtualizálva
- Adatközpontok és virtualizáció
- Hardveres támogatás virtualizációhoz
- A biztonság kérdései virtualizált rendszerekben
- A virtualizáció a zöld szemlélet szolgáltatásban

Partner **vmware™**

Médiatámogatók

Regisztráció, részletek: <http://computerworld.hu/konferencia>

A **kancellar.hu**
- mint arany fokozatú támogató -
Bruce Schneier-t,
a világ egyik legismertebb
IT-biztonsági szakértőjét hozza el
2010. szeptember 18-19-én a
Hacktivity -
Közép-Kelet-Európa legnagyobb
hackerkonferenciájára,
Budapestre!

Várjuk szeretettel Önt is!